

ритурка   притурка

МАТЕМАТИКА
ПЛЮС

КАНДИДАТ-СТУДЕНТСКИ ИЗПИТИ ПО МАТЕМАТИКА 2016 г.

Сава Гроздев   Цеца Байчева

Математика плюс бр. 2, 2017 г.

в	в	а	д	в	г	б	д	а	г
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
в	г	б	д	д	б	г	б	г	а

ВТОРА ЧАСТ

21. $x=1$	22. $x \in (0;1]$	23. $x=1$	24. HMC=-7; HГC=-4	25. 1102,5 лв
26. 100	27. $\frac{25}{42}$	28. $32\pi cm^2$	29. $\frac{a \sin \alpha \sin \varphi}{2\sqrt{\sin^2 \alpha - \sin^2 \varphi}}$	30. $x = \frac{\pi}{3}$

Технически университет - София
4 юли 2016 г.

ПЪРВА ЧАСТ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
б	б	б	в	а	а	д	г	б	г
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
б	д	б	в	а	в	д	в	д	а

ВТОРА ЧАСТ

21. $x=0$ и $x=2$	22. $6+2\sqrt{3}$	23. $x \in \left[\frac{9}{5}; 2\right) \cup \left(2; \frac{7}{3}\right]$	24. $\{1; 3; 4; 5; 6\}$	25. $(4; 1), (1; 4)$
26. $\frac{1}{15}$	27. $\frac{\pi}{4}, \frac{\pi}{4}$	28. $\left\{-\frac{\pi}{6} + 2k\pi; \frac{7\pi}{6} + 2k\pi\right\}$	29. $\frac{a(1+\sqrt{3})}{2}$	30. $a \in (-\infty; -1) \cup \left(\frac{2}{3}; \infty\right)$

ВТОРА ЧАСТ

21. $x = -2$	22. $x \in (5; \infty)$	23. -12	24. 0	25. $\frac{\pi}{6}, \frac{\pi}{4}$
26. $\frac{3}{4}$	27. $\frac{8}{3} \text{ cm}$	28. 25 cm	29. 108 cm^3	30. $k \in (-2; 3)$

Технически университет - София
16 април 2016 г.

ПЪРВА ЧАСТ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
в	в	в	в	а	б	г	б	б	г
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
г	д	а	г	д	а	б	а	б	г

ВТОРА ЧАСТ

21. $x = -1$	22. 4	23. 1	24. $x = 4$	25. 6
26. $x = \pi$	27. 2 cm	28. $\sqrt{5} \text{ cm}$	29. $\frac{3}{2 \cos \frac{\alpha}{2}} \text{ cm}$	30. $a \in \left(0; \frac{1}{8}\right)$

Технически университет - София
23 април 2016 г.

ПЪРВА ЧАСТ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Софийски университет „Св. Климент Охридски“
Математика второ равнище 20 март 2016 г.

Задача 1. Да се реши неравенството $(x-3)(x-7)\sqrt{\frac{x-4}{x-5}} \leq 0$.

Задача 2. В правоъгълния $\triangle ABC$ ($BC > AC$), с прав ъгъл при върха C , радиусът на вписаната в триъгълника окръжност е $r = 6$, а радиусът на описаната около него окръжност е $R = \frac{39}{2}$.

Да се намерят страните на триъгълника.

Задача 3. Нека $\alpha \in \left(\frac{\pi}{2}; \frac{3\pi}{2}\right)$ и $\operatorname{tg} \alpha = -\frac{7}{24}$. Да се намери $\operatorname{tg} \frac{\alpha}{2}$.

Задача 4. В трапеца $ABCD$, с основи $AB = 3\sqrt{39}$ и $CD = \sqrt{39}$, ъглите при голямата основа са $\angle ABC = 60^\circ$ и $\angle BAD = 30^\circ$, а точката $E \in AD$. Да се намери дължината на отсечката BE , ако тя разполовява лицето на трапеца.

Задача 5. Да се реши неравенството $\log_{\frac{25-x^2}{16}} \left(\frac{24-2x-x^2}{14} \right) > 1$.

Задача 6. В равнобедрения $\triangle ABC$, с бедра $AC = BC = 13$, точката $M \in AB$ е такава, че $CM = 5$. Да се намери основата на триъгълника, ако лицето му е възможно най-голямо.

Задача 7. В куба $ABCD A_1 B_1 C_1 D_1$, със страна $AB = 2$, точката $M \in BC$ е такава, че равнината α определена от точките A , D_1 и M разделя куба на две части, отношението на обемите на които е 17:7. Да се намери лицето на сечението на α и куба.

Задача 8. Да се намерят стойностите на реалния параметър a , за които уравнението $(x^2 + 2x + 3 - a)(a - |x - 3|) = 0$ има точно три различни решения.

Софийски университет „Св. Климент Охридски“
Математика второ равнище 19 юни 2016 г.

Задача 1. Да се реши неравенството $(x^{2016} - 1)|x| < 0$.

Задача 2. В окръжност с радиус 1 е вписан триъгълник. Върховете му разделят окръжността на три дъги, чийто дължини се отнасят както 1:2:9. Да се намери лицето на триъгълника

Задача 3. Първият член a_1 , седмият и седмнадесетият член на растяща аритметична прогресия са последователни членове на геометрична прогресия. Да се намери частното на геометричната прогресия и разликата на аритметичната прогресия, ако $a_1^2 = 9$.

Задача 4. Даден е равнобедрен $\triangle ABC$ ($AC = BC$), за който $AB < AC$. Окръжност с радиус $R = 10\sqrt{10}$ се допира до правата AB в точка A , минава през точка C и пресича страната BC във вътрешна точка M така, че $BM:MC = 2:3$. Да се намери лицето на $\triangle ABC$.

Задача 5. Да се реши неравенството $\sqrt{100 - x^2} > x - 2$.

Задача 6. Даден е равноностранен триъгълник с дължина на страната a . Да се намери дължината на най-късата отсеча, краищата на оято лежат върху контура на триъгълника и която разделя триъгълника на две равнолицевни части.

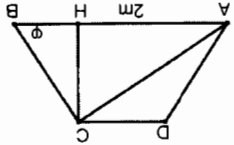
Задача 7. Основата на пирамида $EABCD$ е ромб $ABCD$, за който $BD = AB = AD = 4$. Околният ръб ED е перпендикулярен на равнината на основата. Разстоянието от точката D до

6) Нека $f(\varphi) = \sin^2 \varphi \sin 2\varphi = \frac{(1 - \cos 2\varphi) \sin 2\varphi}{2}$.
Тогава $f'(\varphi) = \cos 2\varphi - \cos 4\varphi$ и $\frac{1}{2} \sin 2\varphi - \frac{1}{4} \sin 4\varphi$.

$f''(\varphi) = -2 \sin 2\varphi + 4 \sin 4\varphi$. От $f'(\varphi) = 0$ получаваме $\varphi = \frac{3}{\pi}$. Но $f''\left(\frac{3}{\pi}\right) < 0$, т.е. максималната стойност на обема се достига при $\varphi = 60^\circ$

в) нека MP е височина в $\triangle ADM$. От $\triangle DOM$ следва

$DM = \frac{m}{\cos \alpha}$.
Тогава $MP = \sqrt{MD^2 - \frac{AD^2}{m}} = \frac{4}{m} \sqrt{1 - \cos^2 \alpha \cos^2 \varphi}$
намираме

Изразяваме обема на пирамидата $ADBM$ по два начина $V_{ADBM} = \frac{S_{ADB} \cdot MO}{3} = \frac{3}{S_{ADM} \cdot d_H}$, заместваме и получаваме

$d_H = \frac{2m \sin \varphi \sin \alpha}{\sqrt{1 - \cos^2 \alpha \cos^2 \varphi}}$

Технически университет - София
2 април 2016 г.

ПЪРВА ЧАСТ

6	а	д	в	г	а	д	а	6
11	12	13	14	15	16	17	18	19
г	г	д	г	в	6	д	а	6
1	2	3	4	5	6	7	8	9
10								

б) От $\frac{AO}{NO} = \frac{AB}{NP} = \frac{(k+1)a}{a-bk}$ следва $\frac{AN+NO}{NO} = \frac{(k+1)a}{a-bk}$. Тогава $\frac{AN}{NO} = \frac{(k+1)a}{a-bk} - 1 = \frac{(a+b)k}{a-bk}$.

в) Нека $OH = h$ е височина на трапеца през точката O . Използваме, че $\triangle ONP \sim \triangle OAB \sim \triangle OCD$ и получаваме

$$\frac{OH_1}{OH} = \frac{NP}{AB} = \frac{OT}{AB} = \frac{b}{a+b}, \quad \frac{OT+OH}{OH} = \frac{a+b}{b},$$

последователно $OH = \frac{ah}{a+b}$, $OH_1 = \frac{NP \cdot OH}{a} = \frac{(a-bk)h}{(a+b)(k+1)}$,

$$\frac{S_{NPO}}{S_{ABCD}} = \frac{NP \cdot OH_1}{(a+b)h} = \frac{(a-bk)OH_1}{(a+b)(k+1)h} = \frac{(a-bk)^2}{(a+b)^2(k+1)^2}.$$

Задача 8. а) От $\angle MAO = \angle MDO = \angle MCO = \angle MBO = \alpha$ следва

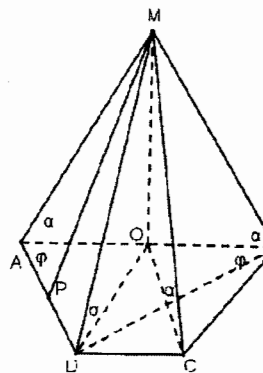
$AO = DO = CO = BO = m$. Около основата може да се опише окръжност, следователно $ABCD$ е равнобедрен трапец. Нека CH е височина в $\triangle ABC$, т.е. в трапеца. От O среда на AB следва, че $\angle ACB = \angle ADB = 90^\circ$. Тогава $AC = 2m \sin \varphi$, $BC = 2m \cos \varphi$ и $CH = 2m \sin \varphi \cos \varphi = m \sin 2\varphi$. Но

$$AH = \frac{AB+CD}{2} \quad \text{и от } \triangle ACH \text{ получаваме}$$

$$AH = 2m \sin^2 \varphi. \quad \text{Тогава } S_{ABCD} = 2m^2 \sin^2 \varphi \sin \varphi.$$

От $\triangle AMO$ следва $MO = mtg \alpha$.

$$V_{ABCDM} = \frac{S_{ABCD} \cdot MO}{3} = 2m^3 tg \alpha \sin^2 \varphi \sin 2\varphi$$

Намираме

равнината BCE е 3. Да се намери големината на двустенния ъгъл φ между равнините BCE и $ABCD$.

Задача 8. Да се намерят стойностите на реалния параметър a , при които уравнението $(x^2 - (a+1)x + 3(a-2)).lg(2a-x-1) = 0$ има поне един корен в интервала $[-1; 2]$, а извън този интервал няма корени.

Софийски университет „Св. Климент Охридски”
Математика първо равнище 27 март 2016 г.

Отговорите на задачите от 1. до 20. включително отбелязвайте в листа за отговори!

1. Най-голямото от посочените числа е:

А) 1,7   Б) $\sqrt[3]{5}$ В) $\sqrt[6]{26}$ Г) $\sqrt{3}$

2. Ако $a = 3^{-1}$ и $b = -5$, то стойността на израза

$$\frac{ab}{a+b} \left(\frac{1}{a} - \frac{1}{b} \right) (a^{-1} + b^{-1})$$

е равна на:

А) $\frac{14}{5}$ Б) 3,5   В) $\frac{16}{5}$ Г) 5,3

3. Допустимите стойности на израза $\sqrt[4]{\frac{3-x}{(x-2)^2}}$ са:

А) $x \in (-\infty; 3]$ Б) $x \in [2; 3]$ В) $x \in (3; \infty)$ Г) $x \in (-\infty; 2) \cup [2; 3]$

4. Решенията на неравенството $\frac{x^2 - 3x + 2}{9 - x^2} \leq 0$ са:

А) $x \in [-3; 1] \cup [2; 3]$ Б) $x \in (-\infty; 3) \cup [1; 2] \cup (3; \infty)$
В) $x \in (-3; 1] \cup [2; 3)$ Г) $x \in (-\infty; -3] \cup [1; 2] \cup [3; \infty)$

5. Стойността на израза $\frac{\log_7 40}{\log_7 8} + \log_8 0,2$ е 1

A) -1 B) 0 B) 128 B) 1

6. Броят на решенията на системата $\begin{cases} x^2 + y^2 = 2 \\ xy = 1 \end{cases}$ е равен на:

A) 0 B) 1 B) 2 B) 4

7. Ако $\alpha + \beta = \frac{1}{2}$ и $\alpha\beta = -\frac{1}{3}$, то числата α и β са корени на уравнението:

A) $6t^2 - 3t - 2 = 0$ B) $2t^2 - 3t - 6 = 0$ B) $6t^2 + 3t - 2 = 0$ B) $2t^2 + 3t - 6 = 0$

8. Ако $\cos \alpha = \frac{1}{2}$, то стойността на израза

$\sin^2 \alpha + 2 \sin \left(\frac{5\pi}{2} - \alpha \right)$ е равна на:

A) 1 B) 1,75 B) 1,5

9. Върху раменете на триъгълник $P'OQ'$ са взети съответно точките A, B, C и D, такива че $AC \parallel BD$, $OC = 6$, $CD = 10$ и $OB = 12$. Дължините на отсечките OA и AB са съответно равни на:

A) 4,5 и 7,5 B) 3,5 и 8,5 B) 4 и 8 B) 5 и 7

10. Ако основата и бедрото на равнобедрен триъгълник са съответно равни на 12 и 10, то радиусът на вписаната в триъгълника окръжност е равен на:

A) 1 B) 2 B) 3 B) 4

11. На чертежа е изобразена графиката на функцията:

a) даденото уравнение е еквивалентно на квадратното уравнение $\sqrt{2}t^2 - t - \sqrt{2} = 0$ с корени $t_1 = \sqrt{2}$ и $t_2 = -\frac{\sqrt{2}}{2}$. От

следва $\sin \left(x + \frac{\pi}{4} \right) = 1$ и $\sin \left(x + \frac{\pi}{4} \right) = -1$

намираме $\sin \left(x + \frac{\pi}{4} \right) = -\frac{1}{2}$ и $\sin \left(x + \frac{\pi}{4} \right) = \frac{1}{2}$

$x = \frac{11\pi}{6} + 2n\pi$, където $k, l, n \in \mathbb{Z}$.

б) даденото неравенство е еквивалентно на $\sqrt{2}t^2 - t + a < 0$ за

$t \in [0; \sqrt{2}]$. Означаваме $g(t) = \sqrt{2}t^2 - t + a$ и получаваме

$g(0) \leq 0$ и $g(\sqrt{2}) \leq 0$. Решение на системата е

$a \in (-\infty; -\sqrt{2}]$.

7. а) от $\frac{AM}{MD} = k$ следва $\frac{BQ}{AM} = \frac{MD}{AM} = k$. Нека $MD = x$, $AM = kx$. От

теоремата на Талес следва $\frac{DC}{MN} = \frac{AD}{AM}$, т.е. $PQ = \frac{bk}{k+1}$ и аналогично $MP = \frac{a}{a-bk}$ и $NP = MP - MN = \frac{a}{a-bk} - \frac{k+1}{a}$ намираме

$MP = \frac{a}{k+1}$ и $NP = MP - MN = \frac{a}{a-bk} - \frac{k+1}{a}$.

72

$$AB_1 = B_1D_1 = AD_1 = AC = CD_1 = CB_1 = b = a\sqrt{2}$$

пирамидата AB_1D_1C - правилен тетраедър и нека CO е нейната височина през C , т.е. CO е търсеното разстояние. Намираме

$$D_1O = \frac{2}{3} \cdot \frac{b\sqrt{3}}{2} = \frac{a\sqrt{6}}{3}$$

и от правоъгълния $\triangle COD_1$ по Питагоровата теорема

$$CO = \frac{2a\sqrt{3}}{3}$$

получаваме

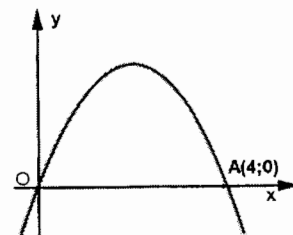
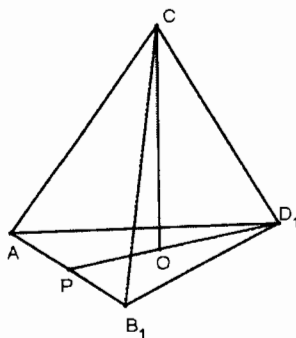
б) Да означим $\angle((AB_1D_1);(BCC_1B_1)) = \varphi$. Проектираме ортогонално ABD_1 върху равнината BCC_1B_1 и получаваме BB_1C_1

. От $S_{AB_1D_1} = \frac{b^2\sqrt{3}}{4} = \frac{a^2\sqrt{3}}{2}$ и $S_{BB_1C_1} = \frac{a^2}{2}$ след като използваме

формулата $S_{\text{сечение}} \cdot \cos \varphi = S_{\text{проекция}}$, заместваме и намираме

$$\cos \varphi = \frac{\sqrt{3}}{3}$$

Разглеждаме

А) $f(x) = 4x + x^2$

Б) $f(x) = -4x + x^2$

В) $f(x) = -4x - x^2$

Г) $f(x) = 4x - x^2$

12. Ако редицата $\{b_n\}$, $n \in N$ е зададена с равенствата $b_1 = -3$, $b_n = b_{n-1} - 1$, то шестият член е:

А)-6

Б)-7

В)-8

Г)4

13. Дадена е геометрична прогресия $a_1, a_2, a_3, \dots$, за която $a_8 = 1$

и $\frac{a_4}{a_2} = \frac{1}{4}$. Първият член на прогресията е:

А) $a_1 = 128$

Б) $a_1 = 128$

В) $a_1 = 256$

Г) $a_1 = 256$

или $a_1 = -128$

или $a_1 = -256$

14. Ако $\sin 2x = \frac{\sqrt{3}}{2}$, то за стойностите на x е изпълнено:

А) $x = \frac{\pi}{6} + k\pi$ или $x = \frac{\pi}{3} + k\pi$, където $k \in Z$

Б) $x = \frac{\pi}{3} + 2k\pi$ или $x = \frac{2\pi}{3} + 2k\pi$, където $k \in Z$

В) $x = \frac{\pi}{6} + k\pi$ или $x = -\frac{\pi}{6} + k\pi$, където $k \in Z$

Г) $x = \frac{\pi}{3} + 2k\pi$ или $x = -\frac{\pi}{3} + 2k\pi$, където $k \in Z$

15. В края на учебната година се оказало, че всички ученици от един клас са получили годишни оценки по математика –

Университет по архитектура, строителство и геодезия

13 юли 2016 г.

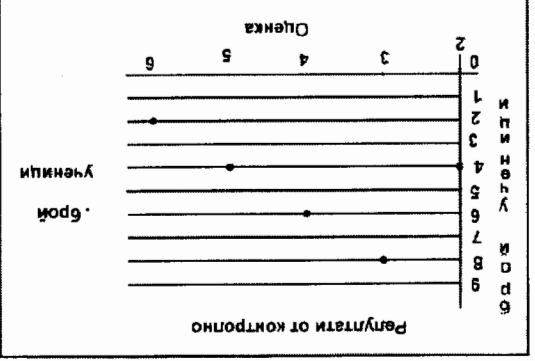
1	2	3	4	5
а	а	а	б	в

Задача 6. а) Полагаме $\sin x + \cos x = t$, повдигаме на втора степен и следва $\sin^2 x + 2 \sin x \cos x + \cos^2 x = t^2$, $1 + \sin 2x = t^2$, т.е. $\sin 2x = t^2 - 1$. Следователно $f(t(x)) = \sqrt{2} \cdot t^2 - t + a$.

Добър, Мн. Добър или Отличен, по български език и литература – Среден, Добър, Мн. Добър или Отличен, а по физическо възпитание и спорт – Мн. Добър или Отличен. Група ученици от този клас, разглеждат бележниците си и са убедени, че няма двама от групата, които да имат едни и същи оценки и по трите предмета. Колко най-много ученици има в тази група?

- А) 4   Б) 24   Г) 12   Д) 3

16. На диаграмата са дадени резултатите от контролно по

- А) $3\frac{2}{3}, 3, 3\frac{1}{2}$
Б) $3\frac{1}{3}, 3, 3\frac{3}{2}$
Г) $3\frac{3}{2}, 3, 4$

17. Даден е $\triangle ABC$ с ъгли 15, 45 и 120, който е вписан в окръжност с радиус $R = 19\sqrt{3}$. Дължината на най-голямата страна на $\triangle ABC$ е равна на:

- А) $19\sqrt{6}$ Б) 57   В) $38\sqrt{3}$ Г) $38\sqrt{2}$

18. Даден е $\triangle ABC$, за който страната $AB = 4$, медианата $AM = 3$ и $\angle AMB = 135^\circ$. Дължината на страната BC е равна на:

В) От формулите на Виет следва $x_1 + x_2 = 3$ и $x_1 x_2 = 1$. Това е

Задача 7. а) Построяваме $CE \parallel BD$. Тогава $BECD$ е успоредник и $\angle ACE = 90^\circ$. Нека $DH = h$ и $CF = h$ са височини на трапеца, $AB = a$ и $BE = CD = m$. От правоъгълния равнобедрен $\triangle AEC$ намираме $h = \frac{2}{a+m} = \frac{2}{a+m}$ и получаваме $S_{ABCD} = \frac{(a+m)h}{2} = h^2$

6) от $ABCD$ равнобедрен следва $AH = \frac{a-m}{2}$, а от Питагорова теорема за $\triangle AHD$ получаваме $AD = \sqrt{2h^2 - 2mh + m^2}$.

В) Нека $AC \cap BD = O$. От теоремата на Талес и следователно

$$\frac{MO}{DO} = \frac{a}{DB}, \quad \frac{DO}{OB+DO} = \frac{m}{a+m}, \quad \frac{DO}{BD} = \frac{m}{a+m}$$

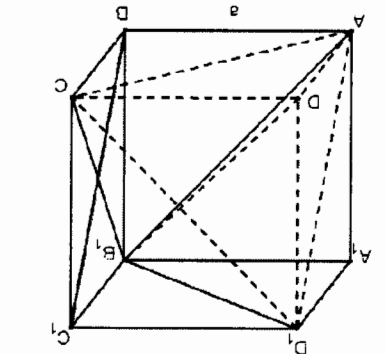
Следователно $\frac{MO}{DO} = \frac{a}{DB} = \frac{DB}{a+m}$, т.е.

$$MO = \frac{am}{a+m}$$

намираме $MO = \frac{am}{a+m}$. Използваме $a+m = h$ и

$$MN = 2MO = \frac{2am}{a+m} = \frac{m(2h-m)}{h}$$

Задача 8. а) от свойствата на куба и следва

б) От правоъгълния $\triangle MEO$ намираме $ME = \frac{r}{\cos \alpha} = \frac{a(3-\sqrt{3})}{4 \cos \alpha}$ и

$$S_1 = S_{ABCD} + pME = \frac{a^2 \sqrt{3} (\cos \alpha + 1)}{4 \cos \alpha}$$

тогава

в) използваме формулата $V = \frac{S_1 R}{3}$, където R е радиусът на вписаната в пирамидата сфера и намираме

$$R = \frac{3V}{S_1} = \frac{a(3-\sqrt{3}) \cos \alpha}{4(1+\cos \alpha)}$$

Университет по архитектура, строителство и геодезия
24 април 2016 г.

1	2	3	4	5
г	а	г	б	г

Задача 6. а) За да са отрицателни корените трябва да са изпълнени едновременно следните неравенства $D \geq 0$,

$$x_1 + x_2 < 0 \text{ и } x_1 x_2 > 0, \text{ т.е. } -3k^2 - 2k + 1 \geq 0, \frac{k-1}{k} < 0 \text{ и } 1 > 0.$$

$$k \in \left(0; \frac{1}{3}\right].$$

Решаваме и получаваме

б) От $|x_1 - x_2| \geq 0$ следва, че най-малката стойност на A ще е при

$$x_1 = x_2, \text{ т.е. когато } D = 0. \text{ Следователно } k_1 = -1 \text{ или } k_2 = \frac{1}{3}.$$

$$\text{А) } BC = \frac{\sqrt{2}}{2}(\sqrt{23} - 3)$$

$$\text{Б) } BC = \frac{\sqrt{2}}{2}(3 + \sqrt{23})$$

$$\text{В) } BC = \sqrt{2}(\sqrt{23} - 3)$$

$$\text{Г) } BC = \sqrt{2}(3 + \sqrt{23})$$

19. Даден е трапец $ABCD$ ($AB \parallel CD$), който е описан около окръжност k . Ако $AD = BC$, $\angle ABC = 30^\circ$ и $S_{ABCD} = 8$, то радиусът r на окръжността k е равен на:

$$\text{А) } r = 1$$

$$\text{Б) } r = 2$$

$$\text{В) } r = 1,5$$

$$\text{Г) } r = \sqrt{2}$$

20. Даден е четириъгълник $ABCD$ със страни $AB = 4$, $BC = 6$, $CD = 5$ и диагонал $BD = 5$, в който може да се впише окръжност. Лицето S_{ABCD} и дължината на радиуса r на тази окръжност са съответно равни на:

$$\text{А) } S_{ABCD} = 31,5$$

$$\text{Б) } S_{ABCD} = 27$$

$$\text{В) } S_{ABCD} = 22,5$$

$$\text{Г) } S_{ABCD} = 18$$

$$\text{или } r = 3$$

$$\text{или } r = 2,5$$

$$\text{или } r = 2$$

$$\text{или } r = 3,5$$

Отговорите на задачите от 21. до 25. включително запишете в листа за отговори!

$$21. \text{ Стойността на израза } \frac{3^{\frac{3}{4}} + 5^{\frac{3}{4}}}{3^{\frac{1}{2}} - (3 \cdot 5)^{\frac{1}{4}} + 5^{\frac{1}{2}}} - \left(\frac{3^{0.25} - 5^{0.25}}{3^{0.25} - 5^{0.25}} \right)^{-1}$$

е равна на:

$$22. \text{ Решенията на уравнението } x = \sqrt{16 - 6x - x^2} - 2 \text{ са:}$$

23. Финансова институция предлага годишни влогове при 10% годишна лихва с планове както за просто, така и за сложно олихвяване на внесената сума, което се извършва в края на всеки период. Съпрузи едновременно открили два влога – единият на името на жената за 1010 лв. при проста лихва, а

друпият на името на мъжа за 1000 лв. при сложна лихва. След колко години сумата на мъжа ще стане по-голяма от сумата на жената (по тези конкретни влогове) и с колко лева?

24. В школа по математика учат 14 деца, средната възраст на които е 12 години. След влизането на преподавателя, средната възраст на хората в стаята нарастнала с 3 години. На колко години е преподавателят?

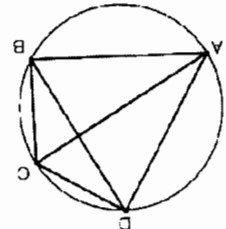
25. Даден е $\triangle ABC$ със страни $AB = 15$, $BC = 14$, $CA = 13$. Да се намери дължината на вписаната в триъгълника окръжност. *Пълните решения на задачите от 26. до 285. включително запитайте в свитъка за решения!*

26. Да се реши системата
$$\begin{cases} (x-y)xy^2 = 90 \\ (x+y)xy^2 = 360 \end{cases}$$

27. На шанд за сладолед с предлагат: ванилов, бананов, кокосов, шоколадов и сладолед с вкус на горски плодове, както и няколко вида сироп: яболов, малинов, боровинков и карамелов. Колко възможности за избор има родител, който купува за детето си порция сладолед, включваща: по една точка от три различни вида сладолед, покрити с два различни вида сироп, поставени във вафлена фуния или в чашка с лъжичка? Каква е вероятността детето да получи бананов сладолед с карамелов сироп във вафлена фуния?

28. Диагоналите AC и BD на вписан в окръжност четириъгълник $ABCD$, със страни $AB = 7$, $BC = 5$, $CD = 7$ и $DA = 3$, се пресичат в точка O . Да се намерят дължините на отсечките AO , BO , CO и DO .

$AB + CD = BC + AD$. От $\angle ABC = \angle ADC = 90^\circ$ следва, че около

основата $ABCD$ може да се опише окръжност. Това $\angle ABD = \angle ACD = 2\varphi$. От $AB = BD$ следва, че $\angle BAD = 90^\circ - \varphi$. Така получаваме $\angle BAD = 90^\circ - \varphi$. Следователно $AB = a \cos \varphi$, $BC = a \sin \varphi$, $CD = a \cos 2\varphi$ и $AD = a \sin 2\varphi$. Това $a \cos \varphi + a \cos 2\varphi = a \sin \varphi + a \sin 2\varphi$, $2 \cos \frac{2\varphi}{2} \cos \frac{\varphi}{2} = 2 \sin \frac{2\varphi}{2} \cos \frac{\varphi}{2}$. И от $\cos \frac{\varphi}{2} \neq 0$ следва $\operatorname{tg} \frac{3\varphi}{2} = 1$.

Т.е. $\varphi = 30^\circ$. Нека $ME \perp AD$ и $MO \perp (ABCD)$. Това $\angle MEO = \alpha$ и $MO = r \operatorname{tg} \alpha$, където r е радиусът на вписаната в $ABCD$ окръжност. От

$\angle BAD = \angle ABD = \angle ADB = \angle ACD = \angle ACB = 60^\circ$ намираме $AB = BD = AD = \frac{a\sqrt{3}}{2}$ и $S_{ABCD} = \frac{a^2\sqrt{3}}{4}$. И от $BC = CD = \frac{a}{2}$. Това $r = \frac{4}{a(3-\sqrt{3})}$ намираме $S_{ABCD} = pr$ и $MO = \frac{4}{a(3-\sqrt{3}) \operatorname{tg} \alpha}$

$$V_{ABCDM} = \frac{S_{ABCD} \cdot MO}{3} = \frac{3}{16} = \frac{a^3(\sqrt{3}-1)\operatorname{tg} \alpha}{16}$$

Следователно

, т.е. $\frac{k}{k+1} < 0$ с решение $k \in (-1; 0)$. Окончателно решение на задачата е $k \in [-1; 0) \cup \left\{\frac{4}{5}\right\}$.

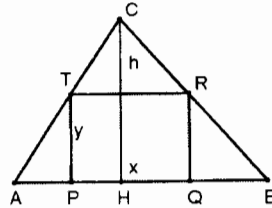
Задача 7. а) От условието и от синусова теорема получаваме

$$\frac{\cos \alpha}{\sin \alpha} = \frac{\cos \beta}{\sin \beta} = \frac{\cos \gamma}{\sin \gamma} \quad \text{Следователно}$$

$$\operatorname{tg} \alpha = \operatorname{tg} \beta = \operatorname{tg} \gamma \quad \text{и от} \quad \alpha + \beta + \gamma = \pi$$

намираме $\alpha = \beta = \gamma = 60^\circ$, т.е. $\triangle ABC$ е

равностранен. Тогава $AB = BC = AC = \frac{1}{2}$

и височината му $h = \frac{\sqrt{3}}{4}$.

б) да означим $TP = RQ = y$ и от $\triangle TRS \sim \triangle ABC$ следва

$$\frac{x}{AB} = \frac{h-y}{h} \quad \text{След заместване намираме} \quad y = \frac{\sqrt{3}}{4}(1-2x)$$

$$S = xy = \frac{\sqrt{3}}{4}(1-2x)x$$

Следователно

$$S = -\frac{2\sqrt{3}}{4}x^2 + \frac{\sqrt{3}}{4}x \quad \text{получаваме} \quad x_0 = \frac{1}{4}, \quad \text{т.е.}$$

$$\max S(x) = S\left(\frac{1}{4}\right) = \frac{\sqrt{3}}{32}$$

Задача 8. а) от условието, че всички околни стени на пирамидата сключват с равнината $ABCD$ на основата ъгъл α следва, че в $ABCD$ може да се впише окръжност, т.е.

Софийски университет „Св. Климент Охридски”
Математика първо равнище 18 юни 2016 г.

Отговорите на задачите от 1. до 20. включително отбелязвайте в листа за отговори!

1. Нека $a = \left(\frac{1}{4}\right)^{\frac{1}{2}}$, $b = \left(\sqrt[3]{27} : \sqrt[4]{16}\right)^{-1}$ и $c = 20\%$ от 2.

Посочете вярното твърдение:

А) $c < a < b$ Б) $b < c < a$ В) $c < b < a$ Г) $a < b < c$

2. Ако $a = \sqrt{3}$ и $b = \sqrt{2}$, то стойността на израза $\frac{3a^3 - 3b^3}{a^2 + ab + b^2} - \frac{2a^3 + 2b^3}{a^2 - ab + b^2}$ е равна на:

А) $5\sqrt{3} - \sqrt{2}$ Б) $3\sqrt{3} - 2\sqrt{2}$ В) $3\sqrt{2} - 2\sqrt{3}$ Г) $\sqrt{3} - 5\sqrt{2}$

3. Допустимите стойности на израза $\frac{\sqrt{2-x^2}}{\sqrt[4]{x^2-2}}$ са:

А) $x \in (-\infty; -\sqrt{2}) \cup (\sqrt{2}; \infty)$ Б) $x \in \emptyset$
В) $x \in (\sqrt{2}; \infty)$ Г) $x = \pm\sqrt{2}$

4. Решенията на неравенството $\frac{8-x^3}{x^2-x-2} \leq 0$ са:

А) $x \in (-\infty; -2) \cup (-2; 1]$ Б) $x \in (-\infty; -1]$
В) $x \in (-1; 2) \cup (2; \infty)$ Г) $x \in (-1; \infty)$

5. Ако $a = \lg 3$ и $b = \lg 5$, то $\log_3 5$ е равен на:

А) $\frac{b}{a}$ Б) $b-a$ В) $\frac{a}{b}$ Г) $a-b$

1	2	3	4	5
Г	Г	Г	Г	В

Задача 6. а) полагаме $\lg x = u$ и получаваме квадратното уравнение $2u^2 - 3u = 1 = 0$ с корени $u_1 = 1$ и $u_2 = \frac{1}{2}$. От $\lg x = 1$ следва $x_1 = 10$, а от $\lg x = \frac{1}{2}$ следва $x_2 = \sqrt{10}$.

б) От а) и $(k+1)u^2 - 3ku + k = 0$ следва $x_1 = 10^u$ и $x_2 = 10^{\frac{u}{2}}$. От формулите на Виет намираме $10^u x_1 x_2 = 10^{4k}$ е еквивалентно на $10^{u_1+u_2+1} = 10^{4k}$. Следователно $\frac{3k}{k+1} + 1 = 4k$. Намираме $k = \pm \frac{1}{2}$. Решение е $k = \frac{1}{2}$, защото при

$k = -\frac{1}{2}$, $D < 0$, т.е. корените не са реални. б) От $x > 1$ следва $u = \lg x > 0$. Това разглеждаме за $u > 0$. Разглеждаме следните случаи: 1) $u = \frac{1}{2}$ 3. 2) За $k \neq -1$ следват два случая 2.1) $k = -1$ - получаваме $\frac{2(k+1)}{3k} > 0$ и $D = 5k^2 - 4k > 0$ с решение $k = \frac{5}{4}$, и 2.2) $u_1 \leq 0 < u_2$

6. Решенията на системата $\begin{cases} x^2 - y^2 = 7 \\ x + y = 7 \end{cases}$ са:

А) (-4;-3) Б) (3;4), (4;3) В) (-3;-4), (-4;-3) Г) (4;3)

7. Ако α и β са корени на уравнението $x^2 + 5x - 3 = 0$, то числата $\frac{1}{\alpha}$ и $\frac{1}{\beta}$ са корени на уравнението:

А) $3t^2 + 5t - 1 = 0$ Б) $3t^2 - 5t - 1 = 0$ В) $t^2 + 5t - 3 = 0$ Г) $t^2 - 5t - 3 = 0$

8. Ако $\alpha = \frac{\pi}{12}$, то стойността на израза $\frac{\lg \alpha + \lg 2\alpha}{\lg \alpha + \lg 2\alpha - 1}$ е равна на:

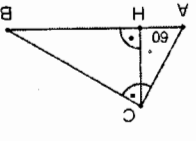
А) $-\frac{2}{\sqrt{2}}$ Б) 1 В) -1 Г) $\frac{\sqrt{3}}{3}$

9. Върху страните AB и AC на $\triangle ABC$, с лице $S_{ABC} = 36$, са избрани съответно точки M и N , така че $AM:MB = 1:2$ и $MN \parallel BC$. Лицето на $\triangle AMN$ е равно на:

А) $S_{AMN} = 9$ Б) $S_{AMN} = 4$ В) $S_{AMN} = 12$ Г) $S_{AMN} = 18$

10. Даден е $\triangle ABC$, за който $AC = 5$, $\angle ACB = 90^\circ$, $\angle BAC = 60^\circ$ и CH е височина. Дължината на отсечката BH е равна на:

А) $5\sqrt{3}$ Б) 2,5 В) $\frac{5\sqrt{3}}{2}$ Г) 7,5

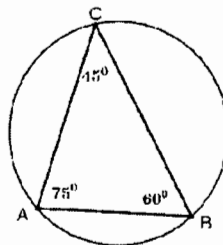
11. Графиката на квадратната функция $y = f(x)$ пресича координатните оси в точките $A(-2;0)$, $B(3;0)$ и $C(0;4)$, а графиката на линейната функция $y = g(x)$ пресича графиката на функцията $y = f(x)$ в точки $A(-2;0)$ и $D(4;-4)$. Кое твърдение е вярно:

$x_1 x_2 = \frac{m}{2}$ замества в $\frac{2x_1 x_2 - (x_1 + x_2)}{2(x_1 + x_2)} < 0$ и получаваме

$$\frac{-1}{2(2m+1)} < 0$$

$$m \in \left(-\frac{1}{2}; +\infty\right)$$

Следователно решение е

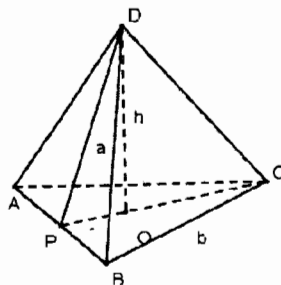
Задача 19. Използваме стандартните означения за триъгълник и намираме $\gamma = 45^\circ$. От синусова теорема следва $a = 2R \sin 75^\circ$ и $c = 2R \sin 45^\circ$.

$$S = \frac{ac \sin 60^\circ}{2}$$

Използваме $\frac{ac \sin 60^\circ}{2}$, замества и получаваме

$$S = \frac{4\sqrt{3}R^2 \sin 75^\circ \sin 45^\circ}{2.2} = \frac{R^2 \sqrt{3} (\cos 30^\circ - \cos 120^\circ)}{2} = \frac{R^2 (3 + \sqrt{3})}{4}$$

Задача 20. Нека пирамидата е $ABCD$, като $AB = BC = AC = b$, $DO = h$ е височината на пирамидата и $CO \cap AB = P$. Тогава $DP = a$ и от правоъгълния $\triangle DPO$ по Питагорова теорема намираме $h = \sqrt{a^2 - r^2}$. От

$$r = \frac{1}{3} \cdot \frac{b\sqrt{3}}{2}$$

следва

$$b = \frac{6r}{\sqrt{3}}$$

Тогава

$$S_{ABC} = \frac{b^2 \sqrt{3}}{4} = 3r^2 \sqrt{3}$$

и

$$V_{ABCD} = \frac{3r^2 \sqrt{3} (a^2 - r^2)}{3}$$

Следователно

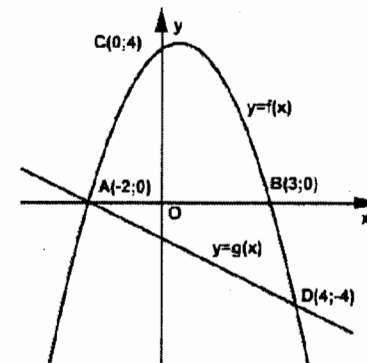
$$S_1 = \frac{3ab}{2} + S_{ABC} = 3r\sqrt{3}(a+r)$$

А) Най-голямата стойност на квадратната функция $y = f(x)$ е по-голяма от 4.

Б) Линейната функция $y = g(x)$ е растяща в интервала $(-\infty; \infty)$.

В) Решенията на неравенството $f(x) < g(x)$ са $x \in (-2; 4)$.

Г) Решенията на уравнението $f(x) = g(x)$ са $x = -2$, $x = 3$

12. С коя от формулите се задава числова редица a_n , $n \in \mathbb{N}$, всички членове на която са естествени числа?

А) $a_n = \frac{(n-1)n(n+1)}{6}$

Б) $a_n = \frac{(n-1)n}{4}$

В) $a_n = \frac{n(n+1)}{4}$

Г) $a_n = \frac{n(n+1)(n+2)}{6}$

13. Дадена е аритметична прогресия $a_1, a_2, \dots, a_n$, за която $a_1 = 1$, $a_3 = 13$ и $S_n = 280$. Броят n на членовете на прогресията и последният член a_n са:

А) $n = 10$,
 $a_{10} = 56$

Б) $n = 10$,
 $a_{10} = 55$

В) $n = 11$,
 $a_{11} = 55$

Г) $n = 11$,
 $a_{11} = 56$

14. Ако $\operatorname{tg} \frac{x}{2} = \frac{1}{2}$, то $\sin x$ и $\cos x$ са:

А) $\sin x = \frac{3}{5}$,
 $\cos x = \frac{4}{5}$

Б) $\sin x = \frac{2}{5}$,
 $\cos x = \frac{3}{5}$

В) $\sin x = \frac{4}{5}$,
 $\cos x = \frac{3}{5}$

Г) $\sin x = \frac{4}{5}$,
 $\cos x = \frac{2}{5}$

16. Даден е статистически ред: 1; 2; 2; 3; 4; 4; 5; 6; 6; 6; 7; 8; 8; 9. Кое от твърденията НЕ е вярно?

А) Медианата и средното аритметично на реда са равни.
Б) Ако прибавим нов елемент 4 към реда, то модата на новия ред ще бъде по-малка от медианата му.

A triangle with vertices labeled A, B, and C. Vertex A is at the top right, vertex B is at the top left, and vertex C is at the bottom. The interior angle at vertex A is labeled 45, and the interior angle at vertex C is labeled 105.

$$\text{B) } \mathbf{R} = \frac{7\sqrt{2}}{2}, \mathbf{AC} = 7\sqrt{2}$$

19. Даден е трапец $ABCD$, за който $AB=13$, $AD=5$, $BD=12$ и $S_{ABCD}=45$.

A diagram of a trapezoid with vertices labeled A, B, C, and D. The top base is AB and the bottom base is CD. A vertical line segment from A to CD is labeled 'h', representing the height. A diagonal line segment connects B and D.

$S_{\Delta CDB}$ са съответно равни на:
 А) $CD = 6,5$, $h = 4,62$,
 Б) $CD = \frac{2}{13}$, $h = \frac{13}{60}$, $S_{\Delta CDB} = 15$

64

Великотърновски университет „Св. Св. Кирил и Методий“
тест математика – 11 юни 2016 г.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
A	B	F	B	F	B	B	F	A	A	A	A

13	14	15	16	17
$(3, \pm 2)$	-31	18	12	54
$(4, \pm \sqrt{3})$				

Задача 18. От $D = (2m-1)_2^{>0}$ следва, че корените на

$$\frac{2}{2m+1} = x_1 + x_2$$

ТРЕТА ЧАСТ

Задача 18. От условието следва, че ако геометричната прогресия е a, aq, aq^2 , то аритметичната е $a, aq, aq^2 - 2$. Съставяме

$$\begin{cases} a + aq + aq^2 = 14 \\ a - 2aq + aq^2 = 2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a(1 + q + q^2) = 14 \\ a(1 - 2q + q^2) = 2 \end{cases}$$

системата, разделяме почленно, преобразуваме и получаваме квадратното уравнение

$2q^2 - 5q + 2 = 0$ с корени $q_1 = 2$ и $q_2 = \frac{1}{2}$. Във всеки един от случаите получаваме търсене числа 2, 4, 6 или 8, 4, 0.

Задача 19. Да означим $AB = CD = 2a$ и $AD = BC = b$. От свойствата на успоредника следва

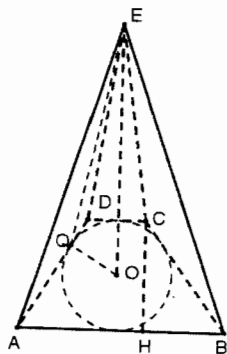
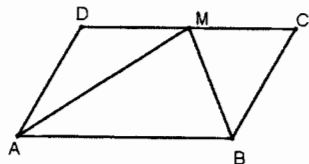
$$\angle BAD = \angle BCD = 60^\circ$$

$$\angle ABC = \angle ADC = 120^\circ$$

и Прилагаме косинусова теорема за $\triangle AMD$ и $\triangle BMC$ и получаваме $a^2 + b^2 - ab = 16$ и $a^2 + b^2 + ab = 36$. От второто равенство изваждаме първото и намираме $2ab = 20$.

Следователно $S_{ABCD} = 2ab \sin 60^\circ = 10\sqrt{3}$.

Задача 20. Да означим $AB = a$, $CD = b$, $AD = BC = c$, апотемата на пирамидата $EQ = k$, височината на пирамидата $MO = h$ и височината на основата $CH = h_1$. От $ABCD$ описан около окръжност следва $a + b = 2c$, т.е.

$$S_{\triangle CDB} = 25$$

$$\text{В)} CD = \frac{60}{13}, h = \frac{13}{2}, S_{\triangle CDB} = 15 \quad \text{Г)} CD = 4,62, h = 6,5, S_{\triangle CDB} = 25$$

20. Даден е четириъгълник $ABCD$, за който AC разполюва $\angle BAD$, $AD = 4$, $\angle ACD = 30^\circ$, $\angle ACB = 75^\circ$ и $BO = DO$, където O е пресечната точка на диагоналите AC и BD . Лицето на четириъгълника е равно на:

$$\text{А)} S_{ABCD} = 8 \quad \text{Б)} S_{ABCD} = 16 \quad \text{В)} S_{ABCD} = 8\sqrt{3} \quad \text{Г)} S_{ABCD} = 16\sqrt{3}$$

Отговорите на задачите от 21. до 25. включително запишете в листа за отговори!

21. Най-голямата стойност на израза $\sin 2x - \sin^2 3x + \cos\left(\frac{\pi}{3} - 3x\right) \sin\left(3x - \frac{\pi}{6}\right)$ е равна на:

22. Решенията на уравнението $\sqrt{3x-2} - \sqrt{2x-3} = 1$ са:

23. През първия месец от съществуването си новоучредената фирма «Възход 2016» имала 4100 лв. разходи, а приходите и били 2450 лв. От всеки следващ месец приходите на фирмата се увеличавали с по 600 лв., а разходите, т.е. фирмата е «излязла на печалба»?

24. Средният ръст на двамата треньори на детски баскетболен отбор е 205 см. В залата тренират 10 деца със среден ръст от 169 см. С колко сантиметра ще се повиши средният ръст на хората в залата при влизането на двамата треньори?

25. Даден е $\triangle ABC$ със страни със страни $AB = 24$, $BC = 21$, $CA = 15$. Дължината на ъглополовящата CL на $\angle ACB$ е равна на:

Пълните решения на задачите от 26. до 285. включително
запишете в сватъка за решения!

26. Да се реши уравнението $(x^2 + 2x)^2 - 2|x^2 + 2x| - 3 = 0$.

27. С помощта на цифрите $\{0, 1, 2, 3, 4\}$ е съставено четирицифрено число с неповтарящи се цифри. Колко такива числа могат да се образуват? Каква е вероятността съставеното число да е четно?

28. Даден е квадрат $ABCD$ с лице $S_{ABCD} = 16$, за който с M

е означена средата на страната AB , а O, N и P са съответно пресечните точки на AC и BD , BD и CM и AC и DM . Да се намери лицето на четириъгълника $MNOP$.

Пловдивски университет „П. Хилендарски“ 3 юни 2016 г.

ЧАСТ I. За верен отговор: 1 точка, иначе: 0 точки.

1. Числата $x_1 = 3$ и $x_2 = -17$ са корени на уравнението:

A) $x^2 - 14x - 51 = 0$
B) $x^2 + 14x - 51 = 0$

Г) $x^2 + 51x - 14 = 0$

2. Числото със стойност $\frac{1}{2}$ е:

A) $\log_{\frac{1}{27}} \frac{1}{9}$
B) $\log_{\sqrt{3}} 3$
Г) $\log_{\frac{1}{9}} \frac{1}{3}$

3. След преобразотката на изрза $|a-3| + \frac{a-2}{a-2}$ при $a < 2$ се получава:

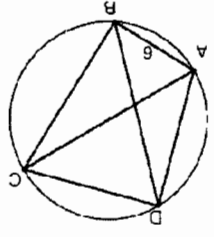
A) 2
B) -2
Г) 0

Задача 19. Уравнението има два различни положителни корена

$$\left| \begin{array}{l} 2k^2 - 9k + 4 > 0 \\ \frac{k}{2(k-2)} > 0 \\ \frac{k}{5-k} > 0 \end{array} \right| \Leftrightarrow \left| \begin{array}{l} D > 0 \\ x_1 + x_2 > 0 \\ x_1 x_2 > 0 \end{array} \right| \text{ когато}$$

$$\Leftrightarrow \left| \begin{array}{l} k \in \left(-\infty; \frac{1}{2}\right) \cup (4; \infty) \\ k \in (-\infty; 0) \cup (2; \infty) \\ k \in (0; 5) \end{array} \right| \Leftrightarrow k \in (4; 5)$$

Задача 20. От $\angle ADC = \angle ABC$ и от $ABCD$ вписан в окръжност следва, че $\angle ADC = \angle ABC = 90^\circ$. Прилагаме Питагоровата теорема за правоъгълните $\triangle ACD$ и $\triangle ABC$ и намираме $2AD^2 = 100$, т.е. $AD = CD = 5\sqrt{2}$ и $BC = \sqrt{10^2 - 6^2} = 8$. От теоремата на Птоломей следва $BD \cdot AC = AB \cdot CD + BC \cdot AD$. Заместваме и намираме $BD = 7\sqrt{2}$.

Великотърновски университет „Св. Св. Кирил и Методий“
тест математика - 16 април 2016 г.

ПЪРВА ЧАСТ

1	Г
2	Б
3	Б
4	А
5	Б
6	Б
7	Б
8	Б
9	Г
10	А
11	Г
12	Б

ВТОРА ЧАСТ

13	$x \in (-\infty; -2) \cup (3; \infty)$
14	32
15	$\frac{6}{\pi}$
16	12
17	6

ПЪРВА ЧАСТ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
В	Г	А	В	Б	Б	А	Г	В	Б	Г	В

ВТОРА ЧАСТ

13	14	15	16	17
14	1	$\frac{17}{2}$	$12\sqrt{5}$	$\sqrt{3}$

ТРЕТА ЧАСТ

Задача 18. За $x \in \left[-\frac{7}{3}; 7\right]$ преобразуваме даденото уравнение до уравнението $\sqrt{3x+7} = \sqrt{7-x} + 2$, повдигаме на втора степен, преобразуваме и получаваме $\sqrt{7-x} = x-1$. При условие $x \geq 1$ повдигаме на втора степен и получаваме квадратното уравнение $x^2 - x - 6 = 0$ с корени $x_1 = -2$ и $x_2 = 3$. Решение на даденото уравнение е $x = 3$.

4. Ако x е корен на уравнението $4x - 8 = 0$, то числената стойност на израза $\frac{3^x \cdot 27^{-x} \cdot 81}{9^x}$ е:

- А) $\frac{1}{81}$ Б) $\frac{1}{9}$ В) $\frac{1}{3}$ Г) $\frac{1}{27}$

5. Най-малкото цяло число от дефиниционната област на функцията $f(x) = \frac{x+10}{x-5} + \log_7(3x-12)$ е:

- А) 3   Б) 5   В) 6   Г) 4

6. Стойностите на реалния параметър m , за които отношението на корените на уравнението $x^2 + mx - 16 = 0$ е -4 са:

- А) -8 и 2 Б) само 6 В) само -6 Г) -6 и 6

7. Решенията на системата $\begin{cases} 8^x = 10y \\ 2^x = 5y \end{cases}$ са:

- А) $\left(\frac{1}{2}; \frac{1}{5}\sqrt{2}\right)$ Б) $\left(\frac{1}{2}; \sqrt{2}\right)$ В) $\left(\sqrt{2}; \frac{1}{2}\right)$ Г) $\left(-\frac{1}{2}; \frac{1}{5}\sqrt{2}\right)$

8. Биквадратното уравнение, което притежава само един реален корен е:

- А) $x^4 + 5x^2 - 14 = 0$ Б) $x^4 + 3x^2 = 0$
В) $x^4 - 2x^2 + 32 = 0$ Г) $x^4 - 8x^2 + 15 = 0$

9. Изразът $\cos \alpha + \cos(120^\circ - \alpha) + \cos(120^\circ + \alpha)$ е равен на:

- А) 2   Б) -2   В) 0   Г) -1

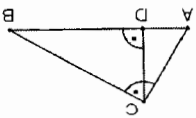
10. Равнобедрен и равностраниен триъгълник имат обща основа. Периметърът на равностраниния триъгълник е 36, а на равнобедрения – 40. Дължината на бедрото му е:

- А) 14   Б) 26   В) 8   Г) 16

11. За правоъгълния $\triangle ABC$ от чертежа е построена височината CD . Ако $\angle BAC = 60^\circ$ и $AB = 8$, то дължината на AD е:
 А) 1 Б) 3 В) 2 Г) не може да се намери
12. Равнобедреният трапец $ABCD$ с бедро $BC = 15$ cm е описан около окръжност. Средната основа на трапеца е равна на:

- А) 30 cm Б) 10 cm В) 5 cm Г) 15 cm

ЧАСТ II. За верен отговор: 2 точки, иначе: 0 точки.

13. Решенията на неравенството $x^2 + 11 + \sqrt{x^2 + 11} > 42$ са:....

14. $\lim_{x \rightarrow 5} \frac{\sqrt{x+4} - 3}{x^2 - 25}$ е равна на:....

15. Корените на уравнението $(x+3)^3 - (x+1)^3 = 56$ са:....

16. В триъгълник със страни a, b, c е вписан полуокръг с център лежаш върху страната c . Толемината на диаметра на този полуокръг е:....

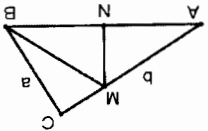
17. Височината на ромб разделя страната, към която е построена, в отношение 3:2 считано от връх на острия ъъл. Синусът на този ъъл е:....

ЧАСТ III. Разпишете подробно и обосноваано решениата на задачи 18-20. Максимален брой точки за всяка задача: 6.

18. Решете уравнението $\frac{\log_2(9-2^x)}{3-x} = 1$.

19. За правоъгълния $\triangle ABC$ с катети $BC = a$ и $AC = b$ е построена права, която разделя $\triangle ABC$ на $\triangle ANM$ и

- Задача 19. Нека $S_{ANM} = \frac{AN \cdot NM}{ab} = \frac{4}{2}$. От $\triangle ANM \sim \triangle ACB$ получаваме
- $$\frac{S_{ANM}}{S_{ACB}} = \frac{1}{2} = \left(\frac{AN}{AC}\right)^2 = \left(\frac{b}{AN}\right)^2 = \left(\frac{c}{AM}\right)^2$$
- $$MN^2 = \frac{a^2}{2}, \quad AN^2 = \frac{b^2}{2}$$
- От условието имаме $S = \frac{2}{ab}$.

- Следователно $BN = c - AN = \sqrt{a^2 + b^2} - b\sqrt{2}$. От Питагорова теорема за $\triangle BMN$ следва $BM^2 = MN^2 + BN^2$. Заместяваме и намираме
- $$BM^2 = \frac{3a^2 + 3b^2 - 2b\sqrt{2(a^2 + b^2)}}{2}$$
- $$S_{прва} = \frac{\pi(3a^2 + 3b^2 - 2b\sqrt{2(a^2 + b^2)})}{8}$$

- Задача 20. От $D = k^2 + 2k + 13 = (k+1)^2 + 12 > 0$ следва, че корените винаги са реални. Използваме формулите на Виет и $x_1 + x_2 = k + 5$ и $x_1 x_2 = 2k + 3$, преобразуваме даденото неравенство до $(x_1 + x_2)^2 - x_1 x_2 - 12 \geq 0$, заместваме и получаваме $(k+1)^2 \geq 0$. Следователно решение е всяко k .

ПЪРВА ЧАСТ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Б	В	Г	А	В	Г	А	Б	В	А	В	Г

ВТОРА ЧАСТ

13	14	15
$x \in (-\infty; -5) \cup (5; \infty)$	$\frac{1}{60}$	1; -5
16	17	
$\frac{4\sqrt{(a+b+c)(b+c-a)(a+c-b)(a+b-c)}}{a+b}$	$\frac{4}{5}$	

ТРЕТА ЧАСТ

Задача 18. За $x \neq 3$ и $2^x < 9$ даденото уравнение е еквивалентно на уравнението $\log_2(9 - 2^x) = 3 - x$. От свойства на логаритмите следва $2^{3-x} = 9 - 2^x$. Преобразуваме до $\frac{2^3}{2^x} - 9 + 2^x = 0$, полагаме $2^x = u$, $u \in (0; 9)$ и получаваме квадратното уравнение $u^2 - 9u + 8 = 0$ с корени $u_1 = 1$ и $u_2 = 8$. От $2^x = 3$ следва $x = \log_2 9$, а от $2^x = 8$ следва $x = 3$. Решение на задачата е $x = \log_2 9$.

четириъгълник $NBCM$. Ако $S_{ANM} = S_{NBCM}$, то намерете лицето на описания около четириъгълника $NBCM$ кръг.

20. Намерете стойностите на реалния параметър k от уравнението $x^2 - (k+5)x + 2k+3 = 0$, ако е изпълнено неравенството $(x_1 - x_2)^2 \geq 12$, където x_1 и x_2 са корените на даденото уравнение.

ЧАСТ I. За верен отговор: 1 точка, иначе: 0 точки.

1. Стойността на израза $\frac{\sqrt{5} + \sqrt{3}}{\sqrt{5} - \sqrt{3}} - \sqrt{15}$ е:

А) $\sqrt{15}$ Б) 15   В) 4   Г) $4 - \sqrt{15}$

2. Ако x_1 и x_2 са корените на уравнението $4x^2 - 8x - 5 = 0$, то стойността на израза $x_1 + 4x_1x_2 + x_2$ е:

А) 3   Б) -7   В) -13   Г) -3

3. Корените на уравнението $2^{4-x^2} = \left(\frac{1}{4}\right)^{2-x}$ са:

А) -4 и 2   Б) -2 и 4   В) -2   Г) -2 и 2

4. Стойностите на x , за които е дефиниран изразът $\frac{\log_2(16 - x^2)}{\sqrt{x-1}}$, са:

А) $x \in (-4; 4)$ Б) $x \in (0; 4)$ В) $x \in (1; 4)$ Г) $x \in (0; 1) \cup (1; 4)$

5. Корените на уравнението $\frac{x-3}{x-2} - \frac{2}{x(2-x)} = 0$ са:

- А) 1 и 2 Б) 1
6. Най-малкото естествено число, решение на

неравенството $\sqrt{x^2 + 2} > \sqrt{6}$, е:

- А) 2 Б) 3
7. Броят на реалните решения на системата

$$\begin{cases} x^2 + y^2 = 19 - 3xy \\ xy = 3 \end{cases}$$

- А) четири Б) нула В) две Г) три

8. Ако $\sin 2\alpha = \frac{2}{3}$, то стойността на израза $\frac{\sin^2 \alpha}{1} + \frac{\cos^2 \alpha}{1}$ е:

- А) $\frac{9}{16}$ Б) $\frac{4}{9}$ В) 4 Г) 9

9. В правоъгълния $\triangle ABC$ ($\angle ACB = 90^\circ$) са построени височината CH и медианата CM ($H, M \in AB$). Ако $\angle MCH = 30^\circ$ и $MH = 3$, то дължината на хипотенузата на $\triangle ABC$ е:

- А) 18 Б) 6
10. За $\triangle ABC$ е известно, че $\angle BAC = 45^\circ$, $\angle ABC = 60^\circ$ и $AC = 3\sqrt{6}$. Дължината на BC е:

- А) 12 Б) 6 В) $6\sqrt{3}$ Г) $6\sqrt{2}$

11. В квадрат е вписана окръжност с радиус 8. Радиусът на описаната около квадрата окръжност е:

- А) $12\sqrt{2}$ Б) $16\sqrt{2}$ В) 16 Г) $8\sqrt{2}$

12. Продълженията на бедрата на равнобедрен трапец се пресичат под прав ъгъл. Ако основите на трапеца имат дължини 13 и 5, то лицето на трапеца е:

- А) 64 Б) 72 В) 36 Г) 18

ЧАСТ II. За верен отговор: 2 точки, иначе: 0 точки.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
А	Г	А	В	Г	А	Б	В	Б	Г
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
А	Г	Б	Б	Б	Б	Г	Б	Б	А
21	22	23	24	25					
$\frac{4}{3}$	$x = 2$, $x = 6$	5 месеца		6 cm		$CL = 5\sqrt{7}$			

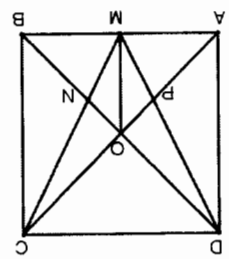
26. Полагаме $|x^2 + 2x| = u \geq 0$ и получаваме квадратното уравнение $u^2 - 2u - 3 = 0$ с корени $u_1 = -1 < 0$ и $u_2 = 3$. От $|x^2 + 2x| = 3$ следва $x^2 + 2x = 3$ и $x^2 + 2x = -3$; второто уравнение няма реални корени, а корени на първото са $x_1 = -3$ и $x_2 = 1$.

27. Броят на всички четирицифрени числа с различни цифри е $V^4 - V^3 = 96$ (извадени са започващите с 0). Броят на четните е $3V^4 - 2V^3 = 60$. Това тръсната вероятност е $P = \frac{\text{благоприятни случаи}}{60} = \frac{96}{60} = \frac{8}{5}$.

28. От DM и AO медиани следва, че P е медицентър на $\triangle ABD$. Използваме свойството на медианите и медицентъра и получаваме последователно

$$S_{AOM} = \frac{1}{2} S_{ABO} = \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{3} S_{ABCD} = 252, S_{APM} = S_{MNB} = \frac{3}{2} S_{AOM} = 168$$

Следователно $S_{OPMN} = S_{AOB} - 2S_{APM} = 168$.

уравнение, опростяваме и намираме $x^4 = 5^4$, т.е. $x = \pm 5$. Тогава $y = \pm 3$. Т.е. решения са $(5; 3)$ и $(-5; -3)$.

27. Сладолед може да се избере по $C_5^3 = 10$ начина, опаковката на сладоледа по $C_2^1 = 2$ начина и сироп по $C_4^2 = 6$ начина. Т.е. общият брой възможни търсени комбинации е $C_5^3 \cdot C_2^1 \cdot C_4^2 = 120$.

При фиксирана вафлена фуния, бананов сладолед и карамелов сироп възможностите са $C_4^2 \cdot C_3^1 = 6 \cdot 3 = 18$. Следователно

търсената вероятност е $P = \frac{\text{благоприятни}}{\text{всички}} = \frac{18}{120} = \frac{3}{20}$.

28. От $DC = AB$ следва $\overline{DC} = \overline{AB}$. Тогава $\angle ACB = \angle CAD$, т.е.

$BC \parallel AD$ и $ABCD$ е равнобедрен трапец с основи $CB > DA$. Нека AH е височината към основата CB и нека $\angle CBA = \beta$. От свойство на равнобедрен трапец намираме

$$BH = \frac{CB - DA}{2} = 1$$

и от правоъгълния

$$\cos \beta = \frac{1}{7}.$$

От $\triangle ABC$ и косинусова теорема

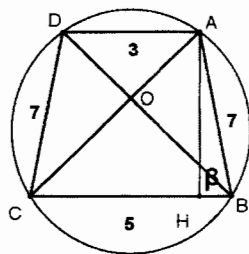
$$AC^2 = 49 + 25 - 2 \cdot 5 \cdot 7 \cdot \frac{1}{7} = 64$$

следва

$$\text{т.е. } AC = 8. \quad \text{Но}$$

$\triangle CBO \sim \triangle ADO$. Следователно $\frac{CO}{AO} = \frac{BO}{DO} = \frac{CB}{DA} = \frac{5}{3}$. Тогава

$CO = BO = 5$ и $DO = AO = 3$.

13. Три числа са последователни членове на аритметична прогресия. Ако сумата им е 24, а произведението им е 224, то най-голямото от тези числа е ...

14. Корените на уравнението $4^{x+1} - 7 \cdot 2^x - 2 = 0$ са ...

15. Дължините на основата на равнобедрен триъгълник и на височината към нея се отнасят както 5:4. Ако лицето на триъгълника е 40, то дължината на медианата към бедрото е ...

16. Лицето на трапец с дължини на основите 6 и 3 и дължини на диагоналите 7 и 8 е ...

17. Ъглополовящите на вътрешните ъгли при върховете A и B на $\triangle ABC$ се пресичат под ъгъл 120° . Ако $AC = 5$ и $BC = 8$, то радиусът на вписаната в $\triangle ABC$ окръжност е ...

ЧАСТ III. Разпишете подробно и обосновано решенията на задачи 18-20. Максимален брой точки за всяка задача: 6.

18. Намерете корените на уравнението $\sqrt{3x+7} - \sqrt{7-x} = 2$.

19. Намерете стойностите на реалния параметър k , за които уравнението $kx^2 - 2(k-2)x + 5 - k = 0$ има два различни положителни корена.

20. Четириъгълникът $ABCD$ е вписан в окръжност с радиус 5. Ако $AB = 6$, $AD = CD$ и $\angle ABC = \angle ADC$, то намерете дължините на диагоналите AC и BD .

**Великотърновски университет „Св. Св. Кирил и Методий”
тест математика - 16 април 2016 г.**

1. Стойността на израза $A = \sqrt{(5-6\sqrt{3})^2} + (\sqrt{3}-3)^2$ е равна на:
А) $17-12\sqrt{3}$ Б) $17-2\sqrt{3}$ В) $17+12\sqrt{3}$ Г) 7

2. Изразът $\frac{x^2+5x-6}{2x^2-5x+3}$ при $x \neq 1$ и $x \neq \frac{2}{3}$ е тъждествено равен на:

- A) $\frac{x-6}{2x-3}$ B) $\frac{x+6}{2x+3}$ C) $\frac{x-6}{2x-3}$ D) $\frac{x+6}{2x+3}$

3. Числата $1+\sqrt{3}$ и $1-\sqrt{3}$ са корени на уравнението:

- A) $x^2-4x+2=0$ B) $x^2-2x-2=0$ C) $x^2+4x-2=0$ D) $x^2-3x+2=0$

4. Корените на уравнението $5^{2x+1}=5^{(x+1)^2}$ са:

- A) $x=0$ B) $x_1=-1$ и B) $x=2$ C) $x_1=2$ и D) $x_1=2$

5. Броят на реалните корени на уравнението $x^2=0$

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

6. Кое от посочените числа НЕ е решение на неравенството $x^2-2x-3 \geq 0$?

- A) $-\sqrt{2}$ B) $\sqrt{2}$ C) 3 D) π

7. По колко различни начина могат да се подредят 5 учебни предмета в програмата за един учебен ден при 5 часа за деня?

- A) 45 B) 120 C) 1000 D) 15120

8. В $\triangle ABC$ са дадени $BC=9\text{ cm}$ и $AC=3\text{ cm}$. Построена е вътрешната ъглополовяща CL ($L \in AB$) и $AL=2\text{ cm}$. Дължината на страната AB равна на:

- A) 9 cm B) 6 cm C) 8 cm D) 7 cm

9. В равнобедрен триъгълник дължините на основите и на бедрата са равни съответно на 6 cm и 9 cm. Лицето на триъгълника е равно на:

- A) $12\sqrt{2}\text{ cm}^2$ B) $12\sqrt{3}\text{ cm}^2$ C) $18\sqrt{3}\text{ cm}^2$ D) $18\sqrt{2}\text{ cm}^2$

$\triangle DHP$ намирам $\sin \varphi = \frac{DH}{DP} = \frac{\sqrt{3}}{2}$, т.е. $\varphi = 60^\circ$.

Задача 8. Дадено е уравнение има смисъл при $x < 2a-1$ и е еквивалентно на $x^2 - (a+1)x + 3(a-2) = 0$ и $\lg(2a-x-1) = 0$.

Първото уравнение има корени $x_1 = a-2$ и $x_2 = 3$. Второто уравнение има корен $x_3 = 2a-2$. Ако x_3 е корен на даденото

уравнение получаваме, че $x_3 \in [-1; 2]$ за $a \in \left[\frac{1}{2}; 2\right]$. От

$x_2 = 3 \notin [-1; 2]$ следва, че $3 \geq 2a-1$, т.е. $a \leq 2$. Ако $a-2 \geq 2$, то $a \leq -1$, което е невъзможно. Следователно $a-2 \leq 2$ и $a-2 \geq -1$, т.е. $a \in [1; 4]$. Решение на задачата е $a \in [1; 2]$.

Софийски университет "Св. Климент Охридски"
Математика първо равнище 27 март 2016 г.

1		2	3	4	5	6	7	8	9	10
Г	В	Г	Б	Г	В	А	Б	А	Б	Г
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
Г	Б	А	Б	А	Б	Б	Б	А	Г	
21		22		23		24		25		
0		$x = 1$		3 ГОДИНИ; 18,00 ЛВ		57 ГОДИНИ		87		

$x \in [-10; 2] \cup x \in (2; 8)$. Следователно решение на задачата е $x \in [-10; 8)$.

Задача 6. Нека отсечката DE е търсената, като $D \in AB$, $E \in AC$. Да означим $AD = x$ и $AE = y$. Тогава

$$S_{ADE} = \frac{xy}{2} = \frac{1}{2} \cdot \frac{a^2 \sqrt{3}}{4}, \text{ т.е. } xy = \frac{a^2}{2}.$$

Прилагаме косинусова теорема за $\triangle ADE$ и получаваме

$$DE^2 = x^2 + y^2 - \frac{a^2}{2}.$$

От неравенството между средно аритметично и средно геометрично

$$\text{следва } x^2 + y^2 \geq 2xy. \text{ Тогава } DE^2 \geq 2xy - \frac{a^2}{2} = \frac{a^2}{2}, \text{ като равенство}$$

се достига при $x = y = \frac{a\sqrt{2}}{2}$. От $\angle DAE = 60^\circ$ следва, че най-

$$\text{късата отсечка е } DE = \frac{a\sqrt{2}}{2}.$$

Задача 7. Нека $EP \perp BC$ и от $ED \perp (ABCD)$ следва, че EP се

проектира ортогонално върху DP . От теоремата за трите перпендикуляра следва, че $DP \perp BC$. Тогава

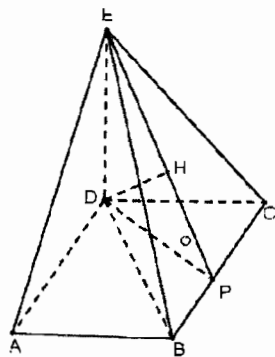
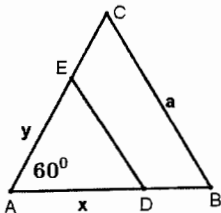
$$\angle((BCE); (ABCD)) = \angle EPD = \varphi$$

и $BC \perp (DPE)$. Нека $DH \perp EP$. И от

$BC \perp DH$ получаваме $DH \perp (BCE)$,

т.е. $DH = 3$. От $\triangle BCD$ равнобедрен

следва, че $DP = 2\sqrt{3}$. От правоъгълния

10. Дължината на хипотенузата на правоъгълен триъгълник с височина към нея 12 cm и катет 15 cm е равна на:

- A) 25 cm Б) 20 cm В) 27 cm Г) 30 cm

11. Ако $\cos \alpha = \frac{3}{5}$ и $\alpha \in \left(0; \frac{\pi}{2}\right)$, то стойността на $\sin 2\alpha$ е

равна на:

- A) $\frac{6}{5}$ Б) $\frac{5}{6}$ В) $-\frac{24}{25}$ Г) $\frac{24}{25}$

12. Дадена е правилна триъгълна пирамида с основен ръб $a = 6 \text{ cm}$ и височина $H = 2 \text{ cm}$. Обемът на пирамидата е равен на:

- A) $6\sqrt{2} \text{ cm}^3$ Б) $6\sqrt{3} \text{ cm}^3$ В) 6 cm^3 Г) 36 cm^3

ВТОРА ЧАСТ

Заттиетесамо отговор.

13. Решете неравенството $(4x^2 - 4x + 1)(x^2 - x - 6) > 0$.

14. За геометрична прогресия е дадено, че $a_3 a_4 a_5 = 2^9$. Намерете четвъртия член на прогресията.

15. Намерете решенията на уравнението $\sin^2 \alpha + \sin^2 2\alpha = 1$, които принадлежат на интервала $\left(0; \frac{\pi}{2}\right)$.

16. Даден е $\triangle ABC$ със страни $a = 13 \text{ cm}$, $b = 15 \text{ cm}$ и $c = 14 \text{ cm}$. Намерете височината h_c .

17. Правоъгълен паралелепипед с измерения 12 cm , 9 cm и 2 cm и куб са равнообемни. Намерете дължината на ръба на куба.

ТРЕТА ЧАСТ

18. Сбоят на три числа x, y, z , които в посочения ред образуват аритметична прогресия, е 12. Ако към третото число се прибави 2, то получените три числа образуват геометрична прогресия. Намерете числата x, y и z .
19. Точката M е средата на страната CD на успоредника $ABCD$. Намерете лицето на успоредника, ако $\angle BAD = 60^\circ$, $MA = 6 \text{ cm}$ и $MB = 4 \text{ cm}$.

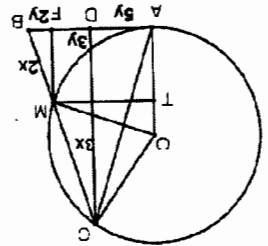
20. Пирамидата $ABDEF$ е с основа равнобедрен трапец $ABCD$, в който може да се впише окръжност. Височината на пирамидата минава през центъра на тази окръжност. Голямата основа на трапеца е $AB = 24 \text{ cm}$, а бедрото му е $BC = 15 \text{ cm}$. Намерете обема на пирамидата, ако лицето на околната и повърхнина е 300 cm^2 .

Великотърновски университет „Св. Кирил и Методий“
тест математика – 11 юни 2016 г.

ПЪРВА ЧАСТ

1. Кое от следните числа е с най-голям модул?
A) -5 B) $\sqrt[3]{8}$ C) 2^2 D) 2,5
2. Дефиниционното множество на функцията $f(x) = \log_x \sqrt{10-x}$
A) $x \in [0; 1) \cup (1; \infty)$
B) $x \in (0; 1) \cup (1; 10)$
C) $x \in (0; 10]$
D) $x \in (-\infty; 1) \cup (1; 8]$

- $BM = 2x$ и $CM = 3x$. От свойство на допирателната следва, че $BA^2 = BM \cdot BC$, т.е. $c^2 = 10x^2$. От правотърпния $\triangle BDC$ по Питагоровата теорема следва, че $h^2 = 25x^2 - \frac{4}{90x^2} = \frac{4}{3x\sqrt{10}}$, т.е. $h = \frac{2}{3x\sqrt{10}}$. Нека $MT \perp OA$. От теоремата на Таелс намираме $\frac{CD}{MF} = \frac{BC}{BM} = \frac{BD}{BF}$, т.е. $MF = \frac{5}{2}h = \frac{5}{3x\sqrt{10}}$. Нека $BF = 2y$, $FD = 3y$ и $AD = BD = 5y$. Но $TM = AF = 8y = \frac{5}{4}c$. Прилагаме $AMFT$ е правотърпник. Това е $OT^2 + TM^2 = OM^2$, т.е. $OT = OA - TM = R - \frac{5}{3x\sqrt{10}} = 10\sqrt{10} - \frac{5}{3x\sqrt{10}}$ и заместяваме

намираме $x = 12$. Това $c = x\sqrt{10} = 12\sqrt{10}$ и $h = 18\sqrt{10}$. Следователно $S_{ABC} = \frac{ch}{2} = 1080$

- Задача 5. Даденото неравенство е еквивалентно на $\begin{cases} x-2 \leq 0 \\ 100-x^2 > 0 \end{cases}$
- $\Leftrightarrow \begin{cases} x \leq 2 \\ x^2 - 100 < 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x \leq 2 \\ x \in [-10; 10] \end{cases} \cup \begin{cases} x-2 > 0 \\ 100-x^2 > 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x > 2 \\ x^2 - 100 < 0 \end{cases}$

$\triangle ABC$ получаваме $\angle ACB = 135^\circ$, $\angle BAC = 30^\circ$ и $\angle ABC = 15^\circ$. От синусова теорема за $\triangle ABC$ следва

$$\frac{BC}{\sin 30^\circ} = \frac{AC}{\sin 15^\circ} = 2R = 2$$

Тогава $BC = 1$ и $AC = 2 \sin 15^\circ$. Използваме формулата

$$S_{ABC} = \frac{AC \cdot BC \sin 135^\circ}{2}$$

Получаваме

$$\sin 15^\circ = \sin(45^\circ - 30^\circ) = \sin 45^\circ \cos 30^\circ - \cos 45^\circ \sin 30^\circ = \frac{\sqrt{2}(\sqrt{3}-1)}{4}$$

$$S_{ABC} = \frac{\sqrt{3}-1}{4}$$

, и след заместване получаваме

Задача 3. Да означим геометричната прогресия с a, aq, aq^2 и нека d е разликата на аритметичната прогресия. Тогава от

$$\text{условието получаваме } \begin{cases} aq = a + 6d \\ aq^2 = a + 16d \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a(q-1) = 6d \\ a(q-1)(q+1) = 16d \end{cases}$$

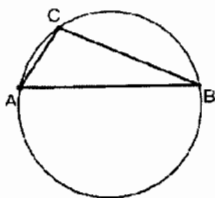
Разделяме двете уравнения и намираме $\frac{1}{q+1} = \frac{3}{8}$, т.е. $q = \frac{5}{3}$. От

$a^2 = 9$ следва $a = \pm 3$. За $a = 3$ получаваме $d = \frac{1}{3}$, а за $a = -3$

следва $d = -\frac{1}{3}$. Но по условие аритметичната прогресия е

растяща, следователно решение на задачата са $q = \frac{5}{3}$ и $d = \frac{1}{3}$.

Задача 4. Нека $CD = h$ е височина към основата и O е център на окръжността. Да означим $OA = OM = OC = R$, $AB = c$,

3. Единият корен на квадратното уравнение $kx^2 + x + k + 1 = 0$ е $x_1 = -\frac{1}{3}$. Другият корен е равен на:

- A) 0   Б) 1   В) -1   Г) 2

4. Решенията на неравенството $\frac{2-x}{x+1} \geq 0$ са:

- A) $x \in [-2; 1]$ Б) $x \in (-4; 2]$ В) $x \in (-1; 2]$ Г) $x \in (-1; 2)$

5. За аритметична прогресия е дадено, че $d = 2$ и $S_{40} = 500$. Първият член a_1 на прогресията е равен на:

- A) 18   Б) -10   В) 26,5   Г) -26,5

6. Ако 8% от числото a е $\frac{24}{5}$, то числото a е равно на:

- A) 24   Б) 40   В) 60   Г) 84

7. В $\triangle ABC$ е дадено, че $AB = 1$, $BC = \sqrt{3}$ и $AC = 2$. Мярката на $\angle BAC$ е равна на:

- A) 45°   Б) 30°   В) 60°   Г) 90°

8. Периметърът и лицето на правоъгълник се изразяват с едно и също число. Едната страна на правоъгълника е 4 пъти по-голяма от другата. Дължината на тази страна е равна на:

- A) 2,5   Б) 2   В) 3   Г) 10

9. Диагоналите AC и BD на четириъгълника $ABCD$ са перпендикулярни като $AC = 8$, $BD = 15$. Лицето на четириъгълника е равно на:

- A) 60   Б) 70   В) 100   Г) 120

10. Изразът $\frac{2 \sin \alpha - \sin 2\alpha}{2 \sin \alpha + \sin 2\alpha}$ е равен на:

- A) $\tan^2 \frac{\alpha}{2}$ Б) $\tan \frac{\alpha}{2}$ В) $\cos^2 \frac{\alpha}{2}$ Г) $\sin^2 \frac{\alpha}{2}$

11. Личата на три стени на правоъгълен паралелепипед са 4 m^2 , 3 m^2 и 12 m^2 . Дължините на ръбовете (измеренията) на паралелепипеда са:

- A) 4 m , 3 m , 1 m B) 4 m , 3 m , 3 m C) 2 m , 3 m , 1 m D) 1 m , 4 m , 6 m

12. Основата на пирамида е триъгълник с една страна 12 cm и срещулежащ ъгъл 30° . Всички околни ръбове на пирамидата са равни на 15 cm . Височината на пирамидата е равна на:

- A) 9 cm B) 22 cm C) 13 cm D) $3\sqrt{6}\text{ cm}$

ВТОРА ЧАСТ

Занимателно отговор.

13. Да се реши системата уравнения:

$$\begin{cases} x + y^2 = 7 \\ xy^2 = 12 \end{cases}$$

14. Ако x_1 и x_2 са корени на уравнението $x^2 - 16x + 4 = 0$, да се намери стойността на израза $A = \log_2 x_1 x_2 - 2^{\frac{1}{1+\log_2(x_1+x_2)}}$.

15. Даден е равнобедрен $\triangle ABC$, за който $AC = BC = 25\text{ cm}$. Височината CD ($D \in AB$) е с дължина 20 cm , а AM ($M \in BC$) е височината към бедрото BC . Да се намери дължината на отсечката BM .

16. В равнобедрения трапец $ABCD$ може да се впише окръжност. Основите AB и CD на трапеца са съответно равни на 16 cm и 9 cm . Да се намери височината на трапеца.

17. Околният ръб на правилна четириъгълна пирамида е 6 cm и определена с основата на пирамидата ъгъл 30° . Да се намери обемът на пирамидата.

ТРЕТА ЧАСТ

Занимателно решение с необходимите обосновки.

т.е. $x_1 = -1$, $x_2 = 5$ и $x_3 = 1$. Следователно $a = 2$ е решение. 2) за да има второто уравнение едно решение, трябва $a = 0$. Тогава $D < 0$, т.е. първото уравнение няма решение. Следователно $a = 0$ не е решение. 3) нека $a > 2$. Тогава $x_1 = -1 - \sqrt{a-2}$ и $x_2 = -1 + \sqrt{a-2}$. От $a > 2$ следва $a + 3 > 0$ и $-1 - \sqrt{a-2} \neq a + 3$. Разглеждаме три случая 3.1) $-1 - \sqrt{a-2} = 3 - a$. За $a \geq 4$, повдигаме $\sqrt{a-2} = a - 4$ на втора степен и достигаме до квадратното уравнение $a^2 - 9a + 18 = 0$ с корени $a = 3 < 4$ и $a = 6$, което е и решение. 3.2) $-1 + \sqrt{a-2} = a + 3 \Rightarrow \sqrt{a-2} = a + 4$. Достигаме до $a^2 + 7a + 18 = 0$, което няма реални корени. 3.3) $-1 + \sqrt{a-2} = 3 - a \Rightarrow \sqrt{a-2} = 4 - a$. За $a \leq 4$ получаваме квадратното уравнение $a^2 - 9a + 18 = 0$ с корени $a = 6 > 4$ и $a = 3$. Решение е $a = 3$. Окончателно решение на задачата са $a = 2$, $a = 3$ и $a = 6$.

Софийски университет „Св. Климент Охридски“
Математика второ равнище 19 юни 2016 г.

Задача 1. За $x \neq 0$, от $|x| > 0$ следва, че даденото неравенство е еквивалентно на неравенството $x^{2016} - 1 < 0$. Следователно решения на задачата са $x \in (-1; 0) \cup (0; 1)$.

Задача 2. От условието следва, че ако най-малката дъга е x , то другите са $2x$ и $9x$. Тогава $12x = 360^\circ$, т.е. $x = 30^\circ$. Нека $AC = 30^\circ$, $BC = 60^\circ$ и $AB = 270^\circ$. Следователно за ъглите на

$$V_1 = \frac{4(2+y)}{6} - \frac{x^2 y}{6} \quad \text{Заместваме и след опростяване получаваме}$$

$$V_1 = \frac{4(3y^2 + 6y + 4)}{3(y+2)^2} \quad \text{От } V_2 = 8 - V_1 \text{ и } \frac{V_2}{V_1} = \frac{17}{7} \text{ следва } V_1 = \frac{7}{3}.$$

$$\frac{4(3y^2 + 6y + 4)}{3(y+2)^2} = \frac{7}{3}$$

Тогава опростяваме и получаваме квадратното уравнение $5y^2 - 4y - 12 = 0$ с положителен корен $y = 2$. Намираме $x = 1$, т.е. точката M е среда на BC , а F е среда на CC_1 . Сечението $AMFD_1$ е равнобедрен трапец с основи $AD = 2\sqrt{2}$ и $MF = \sqrt{2}$. За бедрата е изпълнено $AM = D_1F = \sqrt{5}$. Нека MH е височина в равнобедрения трапец. Тогава $AH = \frac{AD_1 - MF}{2} = \frac{\sqrt{2}}{2}$ и от правоъгълния $\triangle AHM$ намираме $HM = \frac{3\sqrt{2}}{2}$. Следователно лицето на сечението е $S_{AMFD_1} = \frac{(AD_1 + MF) \cdot MH}{2} = \frac{9}{2}$.

Задача 8. За следните две уравнения $x^2 + 2x + 3 - a = 0$ и $|x - 3| = a$ ще разгледаме три случая: 1) първото има 1 решение, а второто 2 решения; 2) първото уравнение има 2 решения, второто - 1 решение; 3) двете уравнения имат по две решения, но едното им е общо. За $a \geq 0$ второто уравнение има два корена $x_3 = a + 3$ и $x_4 = 3 - a$. Дискриминантата на първото уравнение е $D = a - 2$. 1) ако първото уравнение има едно решение, то $a = 2$,

18. Да се намерят стойностите на реалния параметър m , за които уравнението $2x^2 - (2m + 1)x + m = 0$ има реални корени x_1 и x_2 , удовлетворяващи неравенството $\frac{x_1 x_2}{x_1 + x_2} < \frac{1}{2}$.

19. В окръжност с радиус R е вписан триъгълник, на който два от ъглите са с мерки 75° и 60° . Да се намери лицето на триъгълника.

20. В правилна триъгълна пирамида дължината на радиуса на вписаната в основата окръжност е r , а дължината на апотемата е a . Да се намери лицето на пълната повърхнина и обемът на пирамидата.

Университет по архитектура, строителство и геодезия
3 април 2016 г.

Задача 1. Ако $\log_2 5 = a$ и $\log_4 3 = b$, то $\log_3 5$ е равен на:

- а) ab б) $\frac{2a}{b}$ в) $\frac{b}{a}$ г) $\frac{a}{2b}$

Задача 2. Ъгъл α е от втори квадрант и $\sin \alpha = \frac{1}{3}$. Стойността на $\cot g \alpha$ е равна на:

- а) 3   б) $-\frac{1}{3}$ в) $\frac{3\sqrt{3}}{2}$ г) $-2\sqrt{2}$

Задача 3. В триъгълник две от страните са 3 и 5, а ъглополовящата между тях е $\frac{15}{8}$. Третата страна на триъгълника е равна на:

- а) 8   б) 7   в) 4   г) 6

Задача 4. Дадени са три окръжности, k_a, k_b и k_c с центрове A, B и C и с радиуси $r_a = 1, r_b = 2$ и $r_c = 3$, всеки две от които се допират външно. Лицето на $\triangle ABC$ е равно на:

- а) 3   б) 4   в) 5   г) 6

Задача 5. Основата на призма с обем 36 е успоредник със страни 3 и 4 и въгл 60°. Околният и ръб е 4. Бъгът между околният ръб и основата е:

- а) 30°   б) 45°   в) 60°   г) 90°

Задача 6. Дадено е уравнението $(k+1)\lg^2 x - 3k\lg x + k = 0$, където k е реален параметър.

- а) Да се реши за $k = 1$.
б) За кои стойности на k уравнението има реални корени x_1 и x_2 , за които $10x_1x_2 = 10^{4k}$

в) За кои стойности на k уравнението има точно едно решение, по-голямо от 1?

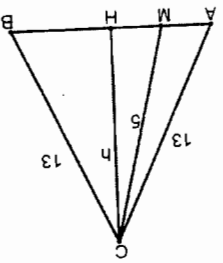
Задача 7. Даден е $\triangle ABC$, в който $\angle BAC = \alpha, \angle ABC = \beta, \angle BCA = \gamma$ и $BC = \cos \alpha, CA = \cos \beta, AB = \cos \gamma$.

а) Докажете, че $\triangle ABC$ е равнобедрен и височината му е равна на $\frac{\sqrt{3}}{4}$.

б) Нека $PQRT$ е правоъгълник, на който върховете P и Q лежат на отсечката AB , R е точка от BC и T лежи на отсечката AC . Ако $PQ = x$, пресметнете лицето S на $PQRT$ като функция на x .

в) Пресметнете най-голямата стойност на S .
Задача 8. Дадена е четириъгълна пирамида $ABCDM$, такава че $AB = BD, \angle ABC = \angle ADC = 90^\circ, \angle ACD = 2\varphi$ и $AC = a$. Всички околни стени на пирамидата склочват с равнината $ABCD$ на основата ъгли α .

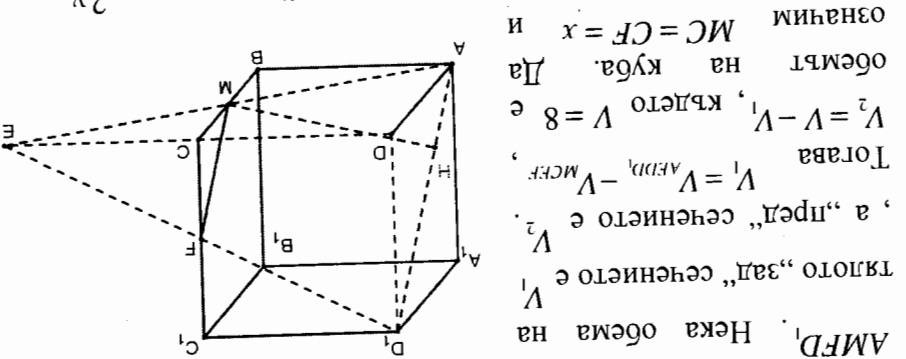
Задача 6. Нека $CH = h$ е височина към основата на $\triangle ABC$. Това $AH = BH$ и $h = CH \leq CM = 5$. От Питагорова теорема за $\triangle AHC$ следва $AH = \sqrt{169 - h^2}$, т.е. $AB = 2\sqrt{169 - h^2}$. Това за лицето $S_{ABC} = \frac{AB \cdot CH}{2} = h\sqrt{169 - h^2}$ получаваме при

$$S'(h) = \frac{\sqrt{169 - h^2}}{169 - 2h^2} > 0 \quad h \in [0; 5] \quad \text{Намираме за всяко } h \in [0; 5]$$

Следователно $S(h)$ расте за $h \in [0; 5]$. Т.е. най-голяма стойност $S(h)$ достига при $h = 5$. Следователно $AB = 24$.

Задача 7. Нека $AM \cap DC = E$ и $D_1E \cap CC_1 = F$. Сечението е $AMFD_1$. Нека обема на

талото „зад“ сечението е V_1 , а „пред“ сечението е V_2 . Това $V_1 = V_{ABD_1} - V_{MCF}$, $V_2 = V - V_1$, където $V = 8$ е обемът на куба. Да означим $MC = CF = x$ и

$CE = y$. От $\triangle MCE \sim \triangle ADE$ следва $\frac{x}{y} = \frac{2}{y+2}$, т.е. $x = \frac{2y}{y+2}$. Но

равенства и намираме $x = \frac{3\sqrt{39}}{2}$. Следователно $h = \frac{3\sqrt{13}}{2}$ и $S_{ABCD} = 39\sqrt{3}$. Нека $EH \perp AB$. Тогава $S_{ABE} = \frac{AB \cdot EH}{2} = \frac{1}{2} \cdot 39\sqrt{3}$ и получаваме $EH = \sqrt{13}$. От правоъгълния $\triangle AHE$ намираме $AH = EH \cot 30^\circ = \sqrt{39}$. Тогава $BH = 2\sqrt{39}$. Прилагаме Питагорова теорема за $\triangle BHE$ и получаваме $BE^2 = BH^2 + EH^2 = 169$, т.е. $BE = 13$.

Задача 5. За да има смисъл неравенството трябва $\frac{25-x^2}{16} > 0$ и $\frac{25-x^2}{16} \neq 1$ и $\frac{24-2x-x^2}{14} > 0$. Получаваме

$x \in (-5; -3) \cup (-3; 3) \cup (3; 4)$. Тогава даденото неравенство е еквивалентно на $\log_{\frac{25-x^2}{16}} \left(\frac{24-2x-x^2}{14} \right) > \log_{\frac{25-x^2}{16}} \left(\frac{25-x^2}{16} \right)$.

Разглеждаме два случая: 1) $\frac{25-x^2}{16} \in (0; 1)$, т.е.

$x \in (-5; -3) \cup (3; 4)$. Тогава $\frac{24-2x-x^2}{14} < \frac{25-x^2}{16}$ с решение

$x \in (-\infty; -17) \cup (1; +\infty)$. Следователно $x \in (3; 4)$. 2) $\frac{25-x^2}{16} > 1$,

т.е. $x \in (-3; 3)$. Тогава $\frac{24-2x-x^2}{14} > \frac{25-x^2}{16}$. Получаваме

- а) Пресметнете обема на пирамидата.
б) Пресметнете пълната повърхнина на пирамидата.
в) Пресметнете радиуса на вписаната сфера.

Университет по архитектура, строителство и геодезия
24 април 2016 г.

Задача 1. Прав кръгов конус има височина 4 и радиус на основата 3. Развивката на околната му повърхнина като сектор има ъгъл:

- а) $\frac{3\pi}{5}$ б) $\frac{4\pi}{5}$ в) π г) $\frac{6\pi}{5}$

Задача 2. Най-голямото цяло число, удовлетворяващо неравенството $\log_{\frac{1}{7}} (\log_3 x) \geq 0$ е:

- а) 3 б) 1 в) 7 г) 0

Задача 3. Решенията на уравнението $\sqrt{x^2 - 6x + 9} = 3 - x$ са числата от интервала:

- а) $[3; +\infty)$ б) $[3; 3]$ в) $(-\infty; +\infty)$ г) $(-\infty; 3]$

Задача 4. В $\triangle ABC$ медианата CM е перпендикулярна на страната AC . Ако $AC = b$ и $\angle ACB = 135^\circ$, то страната BC е равна на:

- а) $b\sqrt{3}$ б) $b\sqrt{2}$ в) $\frac{b\sqrt{2}}{2}$ г) $2b$

Задача 5. Ако α е остър ъгъл, за който $4\sin^2 \alpha + 5\cos \alpha - 5 = 0$, то α е от интервала:

- а) $(0^\circ; 15^\circ)$ б) $(45^\circ; 60^\circ)$ в) $(60^\circ; 75^\circ)$ г) $(75^\circ; 90^\circ)$

Задача 6. Квадратното уравнение $kx^2 + (1-k)x + k = 0$ има реални корени x_1 и x_2 .

- а) За кои стойности на k корените са отрицателни числа?
 б) Намерете минималната стойност на израза $A = 2^{|x_1 - x_2|}$ и при кои стойности на k тя се достига.

в) Ако $k = -\frac{1}{2}$, пресметнете стойността на израза

$$B = 2^{x_1} (2^{x_2} - 2^{-x_1}) + \lg x_1 + \lg x_2.$$

Задача 7. Диагоналите на равнобедрен трапец $ABCD$ са взаимно перпендикулярни, а височината му е h .

а) Пресметнете лицето на трапеца.

б) Ако $CD = m$ (и височината е h), намерете AB и AD .

в) При условията на т. б). През пресечната точка на диагоналите е прекарана права успоредна на основите, отсичаща от бедрата

отсечка MN . Намерете дължината на MN .

Задача 8. Кубът $ABCD A_1 B_1 C_1 D_1$ има дължина на страната a .

а) Пресметнете разстоянието от точка C до равнината $(AB_1 D_1)$.

б) Пресметнете косинуса на ъгъла между равнините $(AB_1 D_1)$ и $(BCC_1 B_1)$.

Университет по архитектура, строителство и геодезия
 13 юли 2016 г.

Задача 1. $\triangle ABC$ има височина $CH = 4$. На какво разстояние от връх C трябва да се прекара права, успоредна на AB , която раздели лицето на $\triangle ABR$ на две равни части?

- а) $2\sqrt{2}$
 б) $\sqrt{3}$
 в) $\frac{2}{5}$

Задача 2. Дефиниционното множество на функцията $y = \log_2(2 - \sqrt{x})$ е:

$AC = 6 + x$ и $BC = 45 - x$. Прилагаме Питагоровата теорема за $\triangle ABC$ и получаваме $(x + 6)^2 + (45 - x)^2 = 39^2$. Определяме и стигаме до квадратното уравнение $x^2 - 39x + 270 = 0$ с корени $x_1 = 30$ и $x_2 = 9$. От $AC < BC$ следва $x = 9$. Следователно $AC = 15$ и $BC = 36$.

Задача 3. Нека $\frac{\alpha}{2} = x$. От $\lg \alpha < 0$ следва

$$\alpha \in \left(\frac{\pi}{2}; \pi \right) \text{ и } \lg \alpha = \frac{2 \lg \frac{\alpha}{2}}{2} = \frac{1 - \lg \frac{\alpha}{2}}{2} \text{ и}$$

от $\frac{24}{7} = \frac{1 - x^2}{2x}$ получаваме квадратното уравнение $7x^2 - 48x - 7 = 0$ с корени $x_1 = -\frac{1}{7}$ и $x_2 = 7$. Решение е $\frac{\alpha}{2} = x = 7$.

Задача 4. Нека $DT \perp AB$ и $CF \perp AB$. Тогава $DTCF$ е правоъгълник и $TF = DC = \sqrt{39}$ и $DT = CF = h$. Да означим $AT = x$.

Получаваме $FB = 2\sqrt{39} - x$. От

правоъгълните $\triangle ATD$ и $\triangle BFC$ следва $h = x \lg 30 = \frac{x\sqrt{3}}{3}$ и

Приравняваме последните

28. Да се реши тригонометричното уравнение $4(1 + \cos x) \sin^2 \frac{x}{2} = 3 \sin x + 2$.

29. В правоъгълния $\triangle ABC$ ($\angle ACB = 90^\circ$) са дадени $BC = a$ и $\angle CAB = 60^\circ$. Точките M и N лежат съответно на BC и AB , така че около четириъгълника $ANMC$ може да се опише окръжност. Да се намери периметърът на $\triangle NMB$, ако лицето му е 4 пъти по-малко от това на $\triangle ABC$.

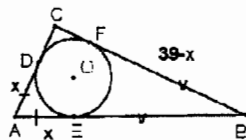
30. Да се намерят стойностите на реалния параметър a , за които функцията $f(x) = \frac{1}{ax^2 - \sqrt{8}x + 3a + 1}$ е дефинирана за всяко реално число x .

РЕШЕНИЯ

Софийски университет „Св. Климент Охридски“
Математика второ равнище 20 март 2016 г.

Задача 1. При $\frac{x-4}{x-5} \geq 0$, $x \neq 5$, т.е. $x \in (-\infty; 4] \cup (5; +\infty)$ даденото неравенство е еквивалентно на $(x-3)(x-7) \leq 0$ с решение $x \in [3; 7]$. Решение на задачата е $x \in [3; 4] \cup (5; 7]$.

Задача 2. От $R = \frac{39}{2}$ следва $AB = 39$. Нека допирните точки на вписаната окръжност със страните на $\triangle ABC$ са $E \in AB$, $F \in BC$, $D \in AC$. Тогава $CD = CF = r = 6$. Да означим $AE = AD = x$, $x < 39$. Следователно $BE = BF = 39 - x$,

а) $[0; 4)$ б) $(0; \infty)$ в) $[0; 2]$ г) $(4; \infty)$

Задача 3. Даден е правилен тетраедър с обем V . Центровете на стените му са върхове на друг тетраедър с обем V_1 . Тогава отношението $\frac{V}{V_1}$ е равно на:

а) 27 б) 8 в) 18 г) никое от посочените

Задача 4. Броят на решенията на уравнението $|x+1| = |x|$ в интервала $[-1; 0]$ е:

а) 0 б) 1 в) 2 г) 3

Задача 5. Корените на уравнението $x^3 - kx^2 - x = 0$ образуват аритметична прогресия. Тогава k е равно на:

а) -1 б) 1 в) 0 г) 2

Задача 6. Дадена е функцията $f(x) = \sqrt{2} \sin 2x - \sin x - \cos x + a + \sqrt{2}$, където a е параметър.

а) Нека $\sin x + \cos x = t$. Изразете f като функция на t .

б) Да се реши уравнението $f(x) = 0$ за $a = -\sqrt{2}$.

в) За кои стойности на a неравенството $f(x) < 0$ е изпълнено за всяко $x \in \left[\frac{\pi}{4}; \frac{3\pi}{4}\right]$?

Задача 7. Основите на трапеца $ABCD$ са $AB = a$ и $CD = b$ ($a > b$). Диагоналите на $ABCD$ се пресичат в точка O . Права успоредна на AB пресича отсечките AD , AO , BO и BC съответно в точките M , N , P и Q . Дадено е, че $\frac{AM}{MD} = k$.

а) Пресметнете дължините на отсечките MN , NP и PQ .

б) Пресметнете отношението $\frac{AN}{NO}$.

а) Пресметнете отношението на лицата на ΔNOP и трапеца $ABCD$.

Задача 8. Основата на пирамидата $ABCDM$ е трапец с голяма основа $AB=2m$ и остър ъгъл φ . Всички околни ръбове сключват с равнината на основата ъгъл α , а върхът M се проектира в средата на страната AB .

а) Пресметнете обема на пирамидата $ABCDM$.
б) При фиксирани m и α покажете, че максималната стойност на обема на пирамидата се достига при $\varphi = 60^\circ$.

в) Пресметнете разстоянието от върха B до околната стена ADM .

Технически университет - София

2 април 2016 г.

ПЪРВА ЧАСТ: За всеки верен отговор по 1 точка

1. Стойността на израза $\sqrt[3]{(5-\sqrt{17})(5+\sqrt{17})} + \frac{3^4 \cdot 3^{11}}{3^6 \cdot 3^7}$ е:

- а) 8   б) 9   в) 10   г) 11   д) 12

2. Стойността на израза $(6,25)^{0,5} \cdot \left(\frac{1}{16}\right)^{0,25}$ е:

- а) $\frac{1}{8}$ б) $\frac{8}{3}$ в) $\frac{4}{3}$ г) $\frac{4}{5}$ д) $\frac{2}{5}$

3. След намалението на цената на една стока с 20%, новата цена е 100 лв. Първоначалната цена на тази стока е:

- а) 100 лв   б) 110 лв   в) 115 лв   г) 120 лв   д) 125 лв

4. Най-големият корен на уравнението $|x^2 - 2x + 1| = 2(x + 1)$ е:

- а) $2 - \sqrt{7}$ б) 2   в) $2 + \sqrt{3}$ г) $2 + \sqrt{5}$ д) $3 + \sqrt{5}$

- а) $3\sqrt{3}\lg\alpha$ б) $\frac{\sqrt{3}}{3}\lg\alpha$ в) $3\sqrt{3}\sin\alpha$ г) $9\sqrt{3}\lg\alpha$ д) $9\lg\alpha$

20. Корените на квадратното уравнение $kx^2 + 2kx - 2k + 1 = 0$ са отрицателни за стойностите на реалния параметър k в интервала:

- а) $\left[\frac{1}{3}; \frac{1}{2}\right)$ б) $\left[0; \frac{1}{2}\right)$ в) $\left[\frac{1}{3}; \infty\right)$ г) $\left(\frac{1}{3}; \frac{2}{3}\right)$ д) $\left(0; \frac{3}{2}\right)$

ВТОРА ЧАСТ: Запишете само отговора. За всеки получен и обоснован верен отговор по 2 точки.

21. Да се реши уравнението $\frac{3^{2x} - 21}{3^x - 3} = 10$.

22. Да се реши уравнението $\lg(x-4) + \lg(x-8) = \lg 8$.

23. Да се реши неравенството $\frac{|x-1|}{4} - \frac{|x-2|}{1} \leq 0$.

24. Да се намерят целите решения на неравенството $\frac{x^2 - 9x + 14}{x - 2} \leq -\frac{13}{2}$.

25. Да се реши системата $\begin{cases} (x-y)(x^2 - y^2) = 45 \\ x + y = 5 \end{cases}$.

26. Библиотекар подрежда по слушан начин 10 книги в редица. Ако точно три са с червена подвързия, каква е вероятността те да са подредени една до друга?

27. Върху графиката на функцията $f(x) = x^3 + x^2 + 4$ е избрана т. А с абсциса $x = -1$. Да се намери ординатата на т. А и големината на ъгъла, който сключва допирателната на $f(x)$ в т. А с положителната посока на оста Ox .

13. Стойността на израза $\frac{1}{2}(\cos 20^\circ + \cos 60^\circ)\sin 10^\circ$ е:
- а) $\frac{1}{4}$ б) $\frac{1}{8}$ в) $\frac{\sqrt{3}}{4}$ г) $\frac{1}{8} + \sin 10^\circ$ д) $\frac{1}{2}\sin 10^\circ$
14. Ако $\cos \alpha = -\frac{3}{5}$ и $\alpha \in \left(\frac{\pi}{2}; \pi\right)$, то числото $\cot g \frac{\alpha}{2}$ е равно на:
- а) $\frac{1}{3}$ б) $-\frac{1}{3}$ в) $\frac{1}{2}$ г) $-\frac{1}{2}$ д) $\frac{3}{2}$
15. Стойността на производната на функцията $f(x) = 2\cos 2x + \pi$ в $x = \frac{\pi}{6}$ е:
- а) $-2\sqrt{3}$ б) $2\sqrt{3}$ в) $-\sqrt{3}$ г) $\sqrt{3}$ д) $-\frac{\sqrt{3}}{2}$
16. основата на равнобедрен триъгълник е 6 cm , а медианите към бедрата са взаимно перпендикулярни. Дължината на третата медиана в сантиметри е:
- а) 3   б) 6   в) 9   г) 12   д) 15
17. Дължината на страната на ромб е 5 cm , а сборът от диагоналите му е 14 cm . Лицето на ромба е:
- а) 96 cm^2 б) $12\sqrt{2}$ в) 12 cm^2 г) 20 cm^2 д) 24 cm^2
18. В сфера с радиус 15 cm е вписан прав кръгов конус с ъгъл γ между двете образувателни на основата му сечение. Ако $\cos \gamma = -\frac{4}{5}$, то радиусът на основата на конуса е:
- а) 20 cm б) $7,5\text{ cm}$ в) 9 cm г) 10 cm д) 5 cm
19. Около основата на правилна триъгълна пирамида е описана окръжност с радиус $2\sqrt{3}\text{ cm}$. Околните стени сключват с основата ъгъл с големина α . Обемът на пирамидата в cm^3 е:

5. Ако x_1 и x_2 са корените на уравнението $2x^2 + 6x + 1 = 0$, то стойността на израза $x_1x_2^3 + x_2x_1^3$ е:
- а) 2   б) 3   в) 4   г) 5   д) 6
6. Функцията $f(x) = 3x^2 - 5|x| + 2$ за $x \in (-\infty; \infty)$ е:
- а)ограничена   б)четна   в)нечетна
г)линейна   д)периодична
7. Стойността на най-малкото и най-голямото цяло число, които са решение на неравенството $\frac{(x-1)(3-x)}{x(x-4)} \geq 0$, е равен на:
- а) 0   б) 1   в) 2   г) 3   д) 4
8. Стойността на израза $4^{\log_2 5} + (\log_5 7)(\log_{49}(-5)(-25))$ е:
- а) 26,5   б) 27   в) 27,5   г) 28   д) 28,5
9. За разликата d на аритметична прогресия с общ член a_n , за която $a_7 + a_9 = 30$ и $a_6 a_{10} = 209$, е вярно, че:
- а) $d = 2$ б) $d^2 = 4$ в) $d^2 = 2$ г) $d = 3$ д) $d^2 = 9$
10. Най-малката стойност на функцията $f(x) = 3\cos x - 4\sin x + 1$ в затворения интервал $\left[0; \frac{\pi}{2}\right]$ е:
- а) -4   б) -3   в) -2   г) -1   д) 0
11. Ако $\sin \alpha = -\frac{1}{2}$ и $270^\circ < \alpha < 360^\circ$, то числото $\operatorname{tg} \alpha$ е равно на:
- а) $\frac{\sqrt{3}}{2}$ б) $-\frac{\sqrt{3}}{3}$ в) $-\sqrt{3}$ г) $\sqrt{3}$ д) 2
12. В една ваза има 9 червени и 6 бели рози. Броят на различните начини, по които може да се образува букет от 1 червена и 2 бели рози, е:
- а) 125   б) 125   в) 108   г) 95   д) 54

13. Стойностите на параметра a , за които медианата на данните 1, 2, 5, 3, 7, 1, 6, a е равна на 6, са:

- а) $a = 7$ б) $a = \{7, 8\}$ в) $a = 9$ г) $a = \{9, 12\}$ д) $a \in (-\infty; 6]$

14. В правоъгълник $\triangle ABC$ с катет $AC = 20$ cm и височина $CD = 12$ cm дължината на катета BC е:

- а) 9 cm б) 10 cm в) 15 cm г) 16 cm д) 17 cm

15. Трапецната марка на острия ъгъл на ромб с периметър 32 cm и височина 4 cm е:

- а) 75 б) 60 в) 45 г) 30 д) 15

16. Хордата AB разделя окръжността на две дъги, дължините на които се отнасят, както 5:4. Трапецната марка на най-малкия вписан в окръжността $\triangle ACB$ е:

- а) 80 б) 70 в) 65 г) 60 д) 45

17. Страните на успоредник имат дължини 6 cm и 2 cm, а големината на острия ъгъл е $\frac{\pi}{3}$. По-големият диагонал има

дължина:

- а) 6 cm б) 6,5 cm в) $2\sqrt{11}$ cm г) 7 cm д) $2\sqrt{13}$ cm

18. В правилна триъгълна пирамида $ABCM$ точка O е медицентър на основата ABC . Обемът на пирамидата е 72 cm³, а лицето на основата е 12 cm². Дължината на MO е:

- а) 18 cm б) 20 cm в) 21 cm г) 22 cm д) 25 cm

19. В правилна четириъгълна пирамида $ABCDM$ точка O е пресечна точка на диагоналите AC и BD на основата $ABCD$, като $AC = 22$ cm и $MC = 61$ cm. Дължината на отсечката MO е:

- а) 58 cm б) 60 cm в) 61 cm г) 62 cm д) 65 cm

6. Сборът на първите десет члена на аритметична прогресия е 20. Ако разликата на прогресията е $d = -4$, то първият член на тази прогресия е:

- а) 20 б) 28 в) 91 г) 92 д) -80

7. Ако редицата с общ член a_n е геометрична прогресия с частно $q = 0,2$, то стойността на израза $\left(\frac{a_8}{a_9} + \frac{a_{12}}{a_9}\right)^{\frac{1}{3}}$ е равна на:

- а) 0,48 б) 0,048 в) $\sqrt[3]{6}$ г) $2\sqrt[3]{6}$ д) $\frac{5}{\sqrt[3]{6}}$

8. Статистически ред се състои от 10 данни. Ако разликата между средните два члена е 2, а медианата на тези данни е 5, то произведението на средните два члена е:

- а) 5,25 б) 15,75 в) 48 г) 24 д) 12

9. Различните начини, по които могат да седнат 6 човека около кръгла маса са на брой:

- а) 820 б) 120 в) 36 г) 12 д) 6

10. В кутия има 3 зелени, 2 червени, 5 сини и 8 черни химикалки. По случаен начин от кутията се изважда една от тях. Вероятността тя да не е черна или червена е:

- а) $\frac{9}{5}$ б) $\frac{1}{3}$ в) $\frac{18}{5}$ г) $\frac{9}{4}$ д) $\frac{9}{8}$

11. Дефиниционното множество на функцията

$$f(x) = \log_x(4 - x^2) \text{ е:}$$

- а) $(-2; 2)$ б) $(0; 1) \cup (1; 2)$ в) $(1; 2]$ г) $(2; \infty)$ д) $\emptyset$

12. Треницията $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{9x^2 - x + 7}}{3x + 8}$ е равна на:

- а) $-\frac{3}{1}$ б) $\frac{8}{9}$ в) $\frac{8}{9}$ г) $-\frac{1}{8}$ д) 1

лежат, сключва с основата ъгъл с големина α . Да се намери височината на дадената пирамида.

30. Да се намерят корените на уравнението $2 + \cos^2 8x + \cos^2 2x = 2 \cos 8x \cos 2x + \sqrt{3} \sin x + \cos x$, които принадлежат на затворения интервал $\left[0; \frac{\pi}{2}\right]$.

Технически университет - София
4 юли 2016 г.

ПЪРВА ЧАСТ: За всеки верен отговор по 1 точка

1. Стойността на израза $\left(\frac{1}{\sqrt{2}}\right)^{-2} + (-3^3)^{-\frac{1}{3}}$ е:

- а) $\frac{7}{3}$ б) $\frac{5}{3}$ в) -1   г) $\frac{1}{6}$ д) $\frac{17}{9}$

2. Средното аритметично на 30 числа е 50. Ако всяко от числата се намали с 10, то средното им аритметично ще е равно на:

- а) 45   б) 40   в) 35   г) 30   д) 20

3. Броят на корените на уравнението $\sqrt{3x^2 - 11x} = 2$, които са корени и на уравнението $\sqrt{x} + \sqrt{5-x} = 3$ е:

- а) нито един   б) един   в) два   г) три   д) четири

4. Стойността на израза $\log_2 1024 + \lg 0,1 + 3^{\log_{1,5} 5}$ е:

- а) 16   б) 15   в) 14   г) 12   д) 11

5. Ако числата x_1 и x_2 са корени на уравнението $x^2 + 6x + 4 = 0$, то стойността на израза $3\sqrt{x_1 x_2} - x_1^2 - x_2^2$ е:

- а) -22   б) -38   в) 12   г) 34   д) 0

20. Сфера с радиус 2 cm е вписана в правоъгълен паралелепипед така, че се допира до всички негови стени. Обемът на паралелепипеда е:

- а) 8 cm³   б) 64 cm³   в) 65 cm³   г) 81 cm³   д) 100 cm³

ВТОРА ЧАСТ: Запишете само отговора. За всеки получен и обоснован верен отговор по 2 точки.

21. Да се реши уравнението: $\frac{x-2}{x+1} + \frac{4(x+1)}{x-2} = 5$.

22. Да се реши неравенството $\sqrt{2x-1} < x-2$.

23. Да се намери произведението на най-малката и най-голямата стойност на функцията $f(x) = -2x^2 + 12x - 16$ при $x \in [1; 4]$.

24. Числата a , b , c и d в този ред образуват геометрична прогресия. Да се намери стойността на израза $(a-c)^2 + (b-c)^2 + (b-d)^2 - (a-d)^2$.

25. Да се намерят всички числа x от затворения интервал $\left[0; \frac{\pi}{2}\right]$, за които $\sin^2 2x - \sin^2 x = \frac{1}{2}$.

26. В кутия има 10 червени, 5 зелени и 5 бели топки. По случаен начин от кутията се изважда една топка. Да се намери вероятността извадената топка да е червена или зелена.

27. Да се намери радиусът на вписаната в равнобедрен триъгълник окръжност с основа 16 cm и височина към основата 6 cm.

28. Диагоналите AC и BD на трапеца $ABCD$ ($AB \parallel CD$) се пресичат в точка O , така че $BO : OD = 5 : 3$. Ако $DC = 15$ cm, да се намери дължината на отсечката AB .

29. Основата на пирамида е равнобедрен триъгълник с основа 6 cm и височина към нея 9 cm. Всички околни ръбове на

- а) $[0;1]$ б) $(-\infty;0)$ в) $(1;\infty)$ г) $[1;\infty)$ д) $[1;\infty)$

ВТОРА ЧАСТ: Запишете само отговора. За всеки получен и обоснован верен отговор по 2 точки.

21. Да се реши уравнението $25^x - 3 \cdot 5^x - 10 = 0$.
 22. Да се реши неравенството $\lg 2x + \log_{\frac{1}{10}} x - \lg(x+1) \geq 0$.
 23. Да се намери най-малкото цяло число x , за което е изпълнено неравенството $\frac{|2x-3|-1}{6x^2-5x+2} \leq 0$.

24. Да се намерят най-голямата и най-малката стойност на функцията $f(x) = -x^2 + 2x - 4$ в затворения интервал $[-1;0]$.
 25. Иван внесъл на срочен депозит в банка 1000 лв. при сложна годишна лихва 5%. Да се намери колко ще бъдат вложениите пари след две години, ако сложната годишна лихва не се променя.

26. Колко различни набирания най-много може да анапрати човек, който иска да се свърже със селмцифрен телефонен номер, ако номерът започва с 6582, всичките му цифри са различни и последната не е 0?

27. Да се намери вероятността първото изтеглено число в тотото играта „6 от 42“ да е четно или да е число, което се дели без остатък на 5.

28. Правата l и окръжността k се допират в точка B . Хордата BC ($C \in k$) има дължина $4\sqrt{6}$ cm. Точка $A \in l$, $A \notin k$ и $\angle CBA = 60^\circ$. Да се намери лицето на кръга, определен от k .

29. Пирамидата има за основа равностранен триъгълник със страна a . Два от околните ръбове сключват с равнината на основата равни ъгли с големина ϕ , а равнината, в която те

пирамидата имат дължина 13 cm. Да се намери обемът на пирамидата.
 30. Да се намерят стойностите на реалния параметър k , за които уравнението $x^2 - (k+1)x + k^2 + k - 8 = 0$ има два корена x_1 и x_2 , за които $x_1 < 2 < x_2$.

Технически университет - София
 16 април 2016 г.

ПЪРВА ЧАСТ: За всеки верен отговор по 1 точка

1. Ако $A = \left(\frac{7}{5} + 3,5\right) : \left(-\frac{6}{25} + 3,25\right) + \frac{11}{26}$ то стойността на израза $\sqrt{-A}$ е:

- а) 0   б) 1   в) 2   г) 3   д) 4

2. Стойността на израза $\left(\sqrt[3]{2} - \sqrt[3]{5}\right)\left(\sqrt[3]{4} + \sqrt[3]{10} + \sqrt[3]{25}\right)$ е:

- а) 2   б) 1   в) -3   г) -5   д) -7

3. Корените на уравнението $\frac{5x+4}{2x-5} - \frac{x+2}{x+5} = 3$ са измезду

- числата: а) 3; 4; 5   б) 2; 3; 4   в) 0; 1; 2   г) -2; -1; 3   д) $1\frac{2}{9}; \frac{4}{5}$

4. Най-голямото цяло число a , за което неравенството $\frac{x-3a}{x-a+3} < 0$ е изпълнено за всяко число x от затворения

интервал $[1;3]$ е:

- а) 1   б) 2   в) 3   г) 4   д) 5

5. Ако x_1 и x_2 са корените на уравнението $x^2 + 3x - 5 = 0$, то числата $x_1 + x_2$ и $x_1 x_2$ са корените на уравнението:

14. Ако квадратната функция $f(x)$ има най-голяма стойност 4 при $x=0$ и $f(-2)=0$, то стойността и при $x=3$ е равна на:

- а) -1   б) -13   в) 13   г) 5   д) -5

15. В правоъгълния $\triangle ABC$ отсечката CH е височина към хипотенузата AB . Ако $AH=16\text{ cm}$, $BH=20\text{ cm}$, то дължината на AC в сантиметри е:

- а) $8\sqrt{5}$ б) $12\sqrt{5}$ в) $4\sqrt{5}$ г) 26   д) 24

16. Остроъгълнен $\triangle ABC$ е вписан в окръжност с център точка O . Страната $AB=2\sqrt{3}\text{ cm}$ и е на разстояние 1 cm от точка O . Градусната мярка на $\angle ACB$ е:

- а) 30° б) 60° в) 45° г) 90° д) 15°

17. Страната на ромба $ABCD$ е 10 cm. Ако $\angle BAD=2\alpha$ и $\cos \alpha = \frac{4}{5}$, то лицето на ромба е:

- а) 60 cm^2 б) $32\sqrt{5}\text{ cm}^2$ в) 48 cm^2 г) 96 cm^2 д) 80 cm^2

18. Голямата основа AB и бедрото на равнобедрен трапец $ABCD$ ($AB \parallel CD$) са съответно равни на 10 cm и 7 cm. Ако дължината на диагонала е $\sqrt{89}\text{ cm}$, то косинусът на $\angle ADC$ е равен на:

- а) $\frac{3}{7}$ б) $-\frac{3}{7}$ в) $-\frac{3\sqrt{19}}{38}$ г) $\frac{3\sqrt{19}}{38}$ д) $\frac{7}{10}$

19. В правилна четириъгълна пирамида височината към основата е 6 cm, а околен ръб сключва с основата ъгъл с гоелмина 45°. Обемът на пирамидата е:

- а) 24 cm^3 б) 72 cm^3 в) 120 cm^3 г) 144 cm^3 д) 432 cm^3

20. Стойностите на реалния параметър k , за които функцията $f(x) = \lg(kx^2 + 2kx + 1)$ е дефинирана за всяко реално число x , принадлежат на интервала:

- а) $x^2 + 8x + 15 = 0$ б) $x^2 - 8x + 15 = 0$ в) $x^2 - 8x - 15 = 0$

- г) $x^2 + 8x - 15 = 0$ д) $x^2 - 8x + 8 = 0$

6. Най-малкото число a , за което най-малката стойност на функцията $f(x) = x^2 - 2ax + 43$ при $x \in (-\infty; \infty)$ е равна на 7, е:

- а) -12   б) -6   в) 1   г) 6   д) 12

7. Най-голямото число, което е решение на неравенството $\frac{(x^3 + 8)(x^2 - 6x - 7)}{x^2 - 4} \leq 0$, е:

- а) 3   б) 4   в) 5   г) 7   д) 9

8. Числото a е избрано така, че модата на данните 13; 5; 2; 7; 10; 9; a е 7. Тогава медианата на тези данни е равна на:

- а) 5   б) 7   в) 8   г) 9   д) 10

9. Ако системата $\begin{cases} 3x - (p^2 - 6)y = p \\ x - y = 1 \end{cases}$ няма решение, то стойността на параметъра p е:

- а) -5   б) -3   в) 1   г) 3   д) 5

10. За аритметична прогресия с общ член a_n е известно, че $a_2 + a_6 = 54$ и $a_3 + a_8 = 69$. Разликата на прогресията е:

- а) 2   б) 3   в) 4   г) 5   д) 6

11. За геометрична прогресия с общ член a_n е известно, че $a_4 = 64a_1$ и $a_2 + a_3 = 10$. Стойността на a_1 е:

- а) 2   б) $\frac{3}{2}$ в) $\frac{3}{4}$ г) $\frac{1}{2}$ д) 4

12. Сборът на корените на уравнението $\sqrt{4x+8} - \sqrt{3x-2} = 2$ е:

- а) 18   б) 25   в) 30   г) 34   д) 36

13. Решението на уравнението $4^x \cdot 5^{x+1} = 100 \cdot 20^{1-x}$ е измежду числата:

- а) 1; 3   б) 2; 4   в) 3; 5   г) 4; 6   д) 5; 7

14. Най-големият корен на уравнението $\log_5 x - \log_x 5 = \frac{2}{3}$ е:

а) $\sqrt{5}$ б) $\sqrt{5}$ в) 5 г) 25 д) 125

15. Стойността на израза $\sin^2 265^\circ + \cos^2 95^\circ$ е:

а) 3 б) $\frac{\sqrt{3}}{3}$ в) $\frac{\sqrt{2}}{2}$ г) $\frac{2}{3}$ д) 1

16. Даден е $\triangle ABC$, като $AB = 5$ cm, $BC = 8$ cm и $\cos \angle BAC = \frac{8}{7}$. Дължината на страната AC е:

а) 12 cm б) 11 cm в) 10 cm г) 9 cm д) 8 cm

17. Даден е равнобедрен триъгълник с бедро 20 cm и диаметър на описаната около триъгълника окръжност 25 cm. Радиусът на вписаната в триъгълника окръжност е:

а) 5 cm б) 6 cm в) 7 cm г) 8 cm д) 9 cm

18. Дължината на единия катет на правоъгълен триъгълник е с 10 cm по-голяма от дължината на другия катет и е с 10 cm по-малка от дължината на хипотенузата. Дължината на хипотенузата е:

а) 50 cm б) 45 cm в) 40 cm г) 35 cm д) 30 cm

19. Телесен диагонал на куб е $3\sqrt{3}$ cm. Лицето на пълната повърхнина на куба е:

а) 56 cm² б) 54 cm² в) 48 cm² г) 45 cm² д) 32 cm²

20. Основата на триъгълна пирамида $ABCM$ е равнобедрен $\triangle ABC$ със страна 6 cm. Радиусната марка на върха между равнините (ABC) и (BCM) е 30° . Ако околният ръб MA е перпендикулярен на основата, то обемът на пирамидата е:

а) $\frac{25}{4}$ cm³ б) $9\sqrt{3}$ cm³ в) $27\sqrt{3}$ cm³ г) $27\sqrt{3}$ cm³ д) $27\sqrt{3}$ cm³

6. Броят на членовете на крайната аритметична прогресия 7; 11; 15; ..., 399 е:

а) 96 б) 97 в) 98 г) 99 д) 100

7. Стойността на израза $\lg 2 + \lg 5 + 3^{\lg 2} + \lg_{15} \frac{3}{2} + 4 \lg_2 \sqrt{8}$ е:

а) 9 б) 8 в) 10 г) -1 д) 5

8. Кое от числата не може да бъде вероятност на случайно събитие?

а) $\lg \frac{4}{\pi}$ б) $\sqrt{\frac{1}{1764}}$ в) 123^{-2} г) $\cos \left(-\frac{\pi}{3} \right)$ д) $\lg \frac{1}{2}$

9. От клас с 15 момчета и 10 момичета се избират по случаен начин трима ученици за участие в ученическа конференция. Различните начини, по които може да бъдат избрани, така че да има точно две момчета, са:

а) 1050 б) 600 в) 290 г) 35 д) 29

10. Произведението на модата и медианата на данните 14; 11; 2; 7; 1; 3; 2; 10 е равно на:

а) 8 б) 2 в) 6 г) 10 д) 5

11. Стойността на израза $\frac{\sin^2 80^\circ + \sin^2 10^\circ + 2 \sin 15^\circ \sin 75^\circ}{\cos^2 15^\circ - \sin^2 15^\circ}$ е:

а) $\frac{4\sqrt{3}}{3}$ б) $\frac{2}{3}$ в) $\sqrt{3}$ г) $2 + \sqrt{3}$ д) $\frac{\sqrt{2}(\sqrt{3}-1)}{4}$

12. Броят на целите числа a , за които $\left(\frac{27-3a^2}{a^2-4a+3} \right)^{-1} \geq 0$, е равен

а) 5 б) 2 в) 3 г) 4 д) ∞

13. Границата $\lim_{x \rightarrow -1} \frac{x^3+1}{x^2+11x+10}$ е равна на:

а) 9 б) 3 в) -3 г) -11 д) -9

29. Основата на пирамида е равнобедрен триъгълник с бедро 3 *см* и ъгъл между бедрата с големина α . Всички околни ръбове на пирамидата сключват с основата равни ъгли с градусна мярка 45° . Да се намери височината на пирамидата.

30. Да се намерят стойностите на параметъра a , за които уравнението $2a(x+1)^2 - |x+1| + 1 = 0$ има четири различни корена.

Технически университет - София
23 април 2016 г.

ПЪРВА ЧАСТ: За всеки верен отговор по 1 точка

1. Стойността на израза $\frac{1-\sqrt{3}}{1+\sqrt{3}} - \frac{(\sqrt{3}-1)^2}{2}$ е:

- а) 0   б) 2   в) $2(\sqrt{3}-2)$ г) $2(2-\sqrt{3})$ д) $\sqrt{3}-3$

2. Числото $\sqrt{22+\sqrt{84}}$ е равно на:

- а) $\sqrt{106}$ б) $\sqrt{21}-1$ в) $\sqrt{21}+1$ г) $\sqrt{22}+\sqrt[4]{84}$ д) $\sqrt[4]{568}$

3. Ако x_1 и x_2 са корените на уравнението $x^2+3x-6=0$, то стойността на израза $x_1^3+x_2^3$ е:

- а) -81   б) 81   в) 54   г) -27   д) 27

4. Корените на уравнението $(x+1)(x-\sqrt{7})=0$ са:

- а) -1 и 49   б) -1 и $\sqrt{7}$ в) -1   г) $\sqrt{7}$ д) 49

5. За геометрична прогресия $\{a_n\}$ е известно, че $a_4-a_2=30$ и $a_2+a_5=90$. Частното на прогресията е:

- а) $2+\sqrt{8}$ б) $2-\sqrt{8}$ в) 2   г) -2   д) 5

$$\frac{25\sqrt{3}}{4} \text{ cm}^3 \quad \frac{9\sqrt{3}}{4} \text{ cm}^3$$

ВТОРА ЧАСТ: Запишете само отговора. За всеки получен и обоснован верен отговор по 2 точки.

21. Да се реши уравнението $\frac{x}{x-3} - \frac{5}{x+3} = \frac{18}{x^2-9}$.

22. Ако x_1 и x_2 са корените на уравнението $2x^2-4x+1=0$, да се намери стойността на израза $\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2}$.

23. Да се намерят всички цели положителни числа, които са решение на неравенството $(x^2-x)(x^2+3x+2) \leq 0$.

24. Да се реши уравнението $\sqrt{x+12} + x = 8$.

25. В кутия има 9 червени и повече от две бели рози. Броят на различните начини, по които от розите в кутията може да се образува букет от 1 червена и 2 бели рози е равен на 135. Да се намери броят на белите рози.

26. Да се намерят корените на уравнението $\frac{\cos x}{|\cos x|} = 2 \sin x - 1$,

които принадлежат на затворния интервал $[0; \pi]$.

27. В трапец разстоянието между средите на двете основи е 2 *см*, а градусните мерки на ъглите при едната основа са 20° и 70° . Ако средната отсечка на трапеца е 4 *см*, да се намери дължината на по-малката основа.

28. Основите на трапец са 10 *см* и 2 *см*. В трапеца може да се впише окръжност и около него може да се опише окръжност. Да се намери радиусът на вписаната в трапеца окръжност.